
Munipress

Nakladatelství Masarykovy univerzity

svoboda slova
v zrcadle
univerzitních
dějin

MASARYKOVA
UNIVERZITA

MUNI
100

Munipress
Nakladatelství Masarykovy univerzity

*Svoboda slova v zrcadle
univerzitních dějin*

MUNI
PRESS

Munipress
Nakladatelství Masarykovy univerzity

*svoboda slova
v zrcadle
univerzitních
dějin*

Věnováno 100. výročí založení Masarykovy univerzity
a všem umlčovaným autorům v jejích dějinách

Masarykova univerzita
Brno 2019

Kniha je šířená pod licencí

Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0)

© 2019 Masarykova univerzita

© 2019 Fotografie Vít Kovalčík, Radek Gomola, fotoarchivy Nakladatelství Munipress a MU

© 2019 Layout Milan Katovský

ISBN 978-80-210-9414-7

ISBN 978-80-210-9415-4 (online; pdf)

Obsah

PROLOG

- 9 Proměny Masarykovy univerzity
- 13 Význam univerzitních nakladatelství

ČÁST PRVNÍ

VĚDA VÁM! MUNIPRESS PUBLIKUJE A POPULARIZUJE VĚDU

- 20 Knihy o dějinách Masarykovy univerzity
- 24 Pocta osobnostem
- 27 Slovníková díla
- 30 Poprvé v češtině
- 38 Původní i překladové učebnice – vlajkové lodi Munipress
- 44 Vědecké monografie
- 47 Nejen poezie
- 52 Moravika
- 58 Hledání harmonií
- 62 Ilustrovaná věda
- 70 Ocenění pro autory a knihy Munipress

ČÁST DRUHÁ

MASARYKOVA UNIVERZITA: NAKLADATEL S TRADICÍ

- 81 Od rukopisu ke knize
- 85 Život knih a časopisů
- 92 Digitální čítárna Munispace
- 94 Výběr z nejnovějších fakultních titulů
- 98 Ediční řady – pilíře univerzitní produkce
 - 98 První edice zakládajících fakult
 - 102 Konec svobody slova
 - 107 1960–1990 pod jménem Univerzita Jana Evangelisty Purkyně (UJEP)
 - 110 1990: V tiráži opět Masarykova univerzita
- 130 Časopisy – zrcadlo vědy
- 147 Digitální knihovny: otevřená okna výsledkům vědy a výzkumu na Masarykově univerzitě

EPILOG

- 153 Munipress – organická součást Masarykovy univerzity
- 155 Použitá literatura a zdroje

prmo

log

Proměny Masarykovy univerzity

Masarykova univerzita byla zřízena zákonem z 28. ledna 1919 o čtyřech fakultách – právnické, lékařské, přírodovědecké a filozofické. Její profesorské sbory tvořili převážně příslušníci mladší vědecké generace, kteří vyrostli na pražské univerzitě a částečně na brněnské české technice. Díky nim se Masarykova univerzita vyznačovala velkou myšlenkovou průbojností a ctižádostí a v celé řadě vědních oborů záhy dosáhla vynikající úrovně.

ROZKVĚT V CHUDOBĚ

Chloubou univerzity byla její právnická fakulta. Mezinárodně proslulou se stala tzv. brněnská právní škola, vycházející z normativní teorie právní. O její rozvoj se v první generaci nejvíce zasloužil František Weyr, jeden ze zakladatelů této právní nauky. Na právnické fakultě působil i Karel Engliš, jedna z nejvýznamnějších osobností ekonomického myšlení i praxe první republiky, který tam rozpracovával svou teleologickou teorii národohospodářskou. Stal se prvním rektorem Masarykovy univerzity.

Pozadu za právnickou fakultou nezůstávaly ani ostatní fakulty. Na filozofické fakultě měla vysokou úroveň například slavistika, reprezentovaná jmény Bohuslav Havránek, Roman Jakobson či Arne Novák; z řady vynikajících oborů na přírodovědecké fakultě je možné zmínit matematiku a její profesory Matyáše Lercha, Eduarda Čecha a Otakara Borůvku. Pozoruhodnými osobnostmi lékařské fakulty v první generaci byli například fyziolog Edward Babák, histolog a embryolog František Karel Studnička nebo fyziolog Vilém Laufberger, jehož ústav pro všeobecnou a experimentální patologii dosáhl světové úrovně. Úspěšně se rozvíjely i klinické obory, například chirurgie (Julius Petřivalský), interna (Rudolf Vanýsek) nebo pediatrie (Otakar Teyschl).

Už od dvacátých let měla univerzita své pevné a nepřehlédnutelné místo ve vědeckém, kulturním a společenském životě země. Na počátku roku 1925 se stal jejím prvním čestným doktorem hudební skladatel Leoš Janáček, který měl k Masarykově univerzitě vřelý vztah.

Slabinou univerzity bylo od počátku její hmotné zabezpečení. Zrodila se do prostorových provizorií a setrvávala v nich po dlouhá desetiletí, třebaže zřizovací zákon z roku 1919 předpokládal dokončení definitivní výstavby univerzitního areálu do roku 1930. Špatný stav státních financí vedl v letech 1923–1925 a 1933–1934 k úvahám o zrušení některých univerzitních fakult, filozofické a v třicátých letech i přírodovědecké. Jen s mimořádnou podporou celé kulturní veřejnosti se univerzitě podařilo tuto hrozbu odvrátit.

VÁLEČNÉ TRAGÉDIE

Daleko větší nebezpečí však univerzitě vyvstalo na konci třicátých let, když byla, stejně jako ostatní české vysoké školy, nacistickými okupanty 17. listopadu 1939 uzavřena. Škody, které univerzita utrpěla během šesti válečných let, byly nezměrné. Daleko

tíživější než velké škody materiální však byly ztráty mezi profesory a dalšími zaměstnanci univerzity, způsobené přímou nacistickou perzekucí. Bilance popravených a umučených profesorů Masarykovy univerzity je mimořádně tragická. Dokumentuje ji fakt, že například přírodovědecká fakulta ztratila v důsledku nacistického teroru celou čtvrtinu svého profesorského sboru.

KOMUNISTICKÝ ÚTLAK A CENZURA

Úspěšnou obnovu univerzity po válce zbrzdil únorový převrat v roce 1948. Následné čistky na univerzitě postihly především studentstvo, a to v rozsahu od pěti procent vyloučených na pedagogické fakultě do čtyřiceti šesti procent na právnické fakultě. Tzv. zaměstnanecká očista měla rozsah výrazně menší, ovšem s výjimkou právnické fakulty, kde čistky v profesorském sboru představovaly první krok ke zrušení fakulty v roce 1950. Likvidace právnické fakulty byla jen prvním z necitlivých zásahů státní moci do struktury a činnosti univerzity. V roce 1953 byla od univerzity odloučena pedagogická fakulta (zřízena v roce 1946).

V roce 1960 dospěla brněnská univerzita do nejnižšího bodu své dosavadní existence, když ji tvořily pouhé tři fakulty. Vládním nařízením ze srpna 1960 byla zrušena farmaceutická fakulta (zřízena 1952), jediné učiliště tohoto zaměření v Čechách a na Moravě. Tehdy také univerzita ztratila své původní jméno a do šedesátých let vstupovala pod novým označením – Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Brně.

KRÁTKÉ NADECHNUTÍ PŘED NORMALIZACÍ

Šedesátá léta představovala šťastnější období v historii univerzity. Uvolnění politických poměrů vytvářelo příznivější podmínky pro vědeckou i pedagogickou práci. Do svazku univerzity se vrátila v roce 1964 pedagogická fakulta. V roce 1969 byla obnovena právnická fakulta. Nová fakulta se však zrodila do normalizace, represivního období po srpnu 1968, což na dlouhou dobu poznamenalo její vývoj. Normalizační čistky mezi učiteli univerzity ostatně ovlivnily charakter celé školy na dalších dvacet let.

Profesor Lukáš Fasora v knize *Historický pohled na století života Masarykovy univerzity* uvádí: „Realizovat v těchto poměrech kvalitní výzkum nebylo snadné. Více se dařilo oborům stojícím mimo tuhý ideologický dohled – díky týmu reprodukční medicíny kolem Ladislava Pilky se v roce 1982 narodilo první „dítě ze zkumavky“ v Československu – ale v těžkých podmínkách vznikly i významné výzkumy staroslověnštiny Radoslava Večerky nebo úžasné hudební skladby Miloše Štědrone. Přes sto akademiků bylo ale postiženo zákazem kontaktu se studenty, třicet jich emigrovalo a na vedoucí místa se často dostaly osoby vlivné sice politicky, ale problematické ve své výzkumné a pedagogické práci, o morálním kreditu nemluvě. Univerzita opět ztratila valnou část vazeb k zahraničí, pracně vybudovaných v 60. letech. S technologickými změnami na Západě bylo zřejmé, že ani brněnská univerzita nedokáže držet krok – chyběly přístroje i základní vybavení, v řízení výzkumu se děly vážné strategické chyby, mnoho vedoucích pracovníků bylo nekompetentních ...“

ROZKVĚT VE SVOBODĚ

Z nehybnosti a stagnace se univerzita, která v roce 1990 opět přijala jméno Masarykovo, probudila až po listopadu 1989. V roce 1990 byla zřízena ekonomicko-správní fakulta, v roce 1994 fakulta informatiky, v roce 1997 fakulta sociálních studií a v roce 2001 fakulta sportovních studií.

Dominantním rysem byl obrovský růst materiální základny univerzity, a tím i výrazné zlepšení podmínek pro studium a pro výzkum. Došlo k obrovskému nárůstu počtu posluchačů. V roce 2006 otevřela univerzita výzkumnou stanici Gregora Johanna Mendela na antarktickém ostrově Jamese Rosse. V roce 2007 přijala univerzita do svého svazku Mendelovo muzeum a ve stejném roce proměnila dosavadní polygrafické vydavatelství na Nakladatelství Munipress. Vedle univerzitního kampusu byly dobudovány fakultní kampusy a společně s brněnskými univerzitami byl založen Středoevropský technologický institut (CEITEC). A dál?

Profesor Lukáš Fasora v závěru knihy *Historický pohled na století života Masarykovy univerzity* shrnuje:

„Z původně šedivé provinční vysoké školy se za třicet let stal v tuzemsku a zahraničí respektovaný partner pro výzkum, v početné konkurenci se podařilo udržet velký zájem uchazečů o studium, škole přibývali zahraniční studenti i akademici, navázala živé vztahy k obcím a mnoha dalším institucím ve městě a regionu. V neposlední řadě vidíme, že škola je velmi atraktivním zaměstnavatelem a jedním z největších hospodářských subjektů na jižní Moravě, že významně přispívá k humanizaci a kultivaci života společnosti. ...

Současně se Masarykově univerzitě nevyhýbají problémy, které zasahují vlastně celé univerzitní prostředí v tuzemsku a zahraničí. Vysoké školy ztratily po staletí budovaný a udržovaný monopol vědění, pro mnoho mladých lidí je autoritou spíše internet než vysokoškolský pedagog, jehož role se tím dramaticky mění... Krátce řečeno: z historického hlediska prožíváme právě jednu z epoch, kdy je naléhavěji než jindy nastolena otázka po identitě a poslání univerzity, po vztahu její autonomie k politické sféře a po základní udržitelnosti univerzitního principu svobody výuky a výzkumu.“

Masarykova univerzita dnes náleží k největším univerzitním nakladatelům ve střední Evropě. Její **Nakladatelství Munipress** od roku 2007 buduje pozici významného univerzitního nakladatele, který plní hlavní poslání – zprostředkovávat výsledky vědecko-výzkumné a vzdělávací činnosti Masarykovy univerzity. Munipress otevřel autorům nové možnosti pro publikování jejich vědeckých i populárně-naučných knih. Společně s fakultami vydává v několika edičních řadách reprezentativní původní i překladová díla pro akademickou i nejširší odbornou veřejnost. V mezinárodní univerzitní síti Compostela Group of Universities a European Access Network je zapsán vydáním několika odborných publikací. Celkovou knižní a časopiseckou produkci pravidelně prezentuje na mezinárodní scéně. Je členem Association of European University Presses, Svazu českých knihkupců a nakladatelů, Publishers International Linking Association a jeho publikace jsou dostupné ve světové distribuční síti.

Munipress se ve své činnosti inspirovuje třiceti body dokumentu „Význam univerzitních nakladatelství“, jehož základy vznikly v roce 2000 jako výsledek činnosti pracovní skupiny složené ze tří členů předsednictva americké Asociace univerzitních nakladatelství: Douglase Armata (Minnesota University Press), Steva Cohna (Duke University Press) a Susan Schottové (Kansas University Press). V roce 2018 vyzvala asociace Douglase Armata, aby vytvořil nový autorský tým, který by dokument aktualizoval. Poděkování za tuto novou verzi patří jemu, Lise Bayerové (Georgia University Press), Mahinderu Kingrovi (Cornell University Press), Erichu van Rijnovi (California University Press) a Stephanie Williamsové (Ohio University Press). Dokument schválilo představenstvo Asociace univerzitních nakladatelství v červnu 2019 a pro české prostředí jej v překladu otiskujeme poprvé.

Univerzitní nakladatelství se nacházejí v centru celosvětového znalostního ekosystému. Vydáváme díla a poskytujeme služby, které využívají příslušníci akademické obce v nejširším slova smyslu – vědecko-výzkumní pracovníci, pedagogové, studenti, knihovníci a všichni, kdo se v univerzitním prostředí pohybují. Naše práce také přesahuje k široké čtenářské veřejnosti a v důsledku všude tam, kde je zapotřebí fundované a aktuální recenzované odborné literatury, publikované podle nejvyšších standardů. Každé univerzitní nakladatelství má svou vlastní vizi a svou činností naplňuje specifické cíle. Existují však základní hodnoty, které máme všichni společné a jimiž se řídíme – integrita, diverzita, oddanost vědeckému poznání a intelektuální svoboda; ty definují, kdo jsme, jak vypadá naše práce a o co usilujeme.

UNIVERZITNÍ NAKLADATELSTVÍ A SPOLEČNOST

1. Univerzitní nakladatelství zpřístupňují veřejnosti celou škálu vědeckých výzkumů a jejich hodnotu, ať už jsou jejich nositeli univerzitní pracoviště či odborníci mimo akademickou půdu.

2. V knihách, časopisech a elektronických publikacích univerzitních nakladatelství jsou publikovány výsledky základního výzkumu a analýzy, z nichž pak vycházejí tvůrci politiky, osoby ovlivňující veřejné mínění, neziskové organizace, novináři a vlivní autoři děl pro širokou veřejnost.
3. V době, kdy se komerční vydavatelský sektor stále více unifikuje, podílejí se univerzitní nakladatelství na zprostředkování mnohosti a rozmanitosti kulturních projevů.
4. Publikace univerzitních nakladatelství nabízejí hluboký vhled a prostor pro širokou škálu historických perspektiv a jiných úhlů pohledu a poprávají sluchu menšinovým skupinám i zkušenostem.
5. S knihovnami, knihkupectvími, muzei a dalšími institucemi pojí univerzitní nakladatelství společný zájem propagovat svět myšlení a zprostředkovávat veřejnosti kulturní i názorovou diverzitu.
6. Univerzitní nakladatelství vydávají díla zabývající se státem či regionem, v němž působí, a pomáhají tak zachovávat a propagovat osobitost místní kultury.
7. Univerzitní nakladatelství se snaží oslovovat co nejširší okruh čtenářů tak, že publikují v nejrůznějších formátech od tištěných knih přes e-knihy a audioknihy až po online publikace a že svoje publikace zpřístupňují v alternativních formátech osobám s postižením znemožňujícím číst tištěné knihy.
8. Překladačské programy univerzitních nakladatelství zpřístupňují veřejnosti zásadní vědecká a literární díla napsaná v jiných jazycích.
9. Univerzitní nakladatelství pomocí opětovných vydání dříve publikovaných titulů znovuobjevují významná díla z oblasti vědy a kultury a zajišťují jejich dostupnost, často prostřednictvím volně dostupných elektronických edicí.
10. Univerzitní nakladatelství podporují svobodnou kulturu vydáváním knih z oblasti beletrie, poezie, populárně naučné literatury a vizuálního umění.

UNIVERZITNÍ NAKLADATELSTVÍ A VĚDA

11. Díky praxi přísného recenzního řízení a schvalovacích procesů prověřují univerzitní nakladatelství správnost a kvalitu vědecké práce. Zajišťují tak vysoký standard akademických publikací.
12. Univerzitní nakladatelství zvyšují hodnotu vědeckých výstupů nejen svou pečlivou a profesionální redakční prací a grafickým zpracováním, ale i tím, že publikace propagují, cíleně o nich informují a prostřednictvím distribučních sítí je rozšiřují po celém světě.
13. Univerzitní nakladatelství tvoří součást široké palety institucí – vědeckých společností, výzkumných institutů, vládních agentur, muzeí, mezinárodních vydavatelství a dalších – a přispívají tak k rozmanitosti vědeckých perspektiv.
14. Univerzitní nakladatelství jsou si vědoma významu nového, svěžího pohledu ve vědě, a proto podporují činnost ve vznikajících nebo interdisciplinárních oblastech bádání, které si dosud nezískaly širokou pozornost.
15. Univerzitní nakladatelství podporují vědce na počátku jejich odborné dráhy a pomáhají jim v rozvoji tím, že vydávají jejich první knihy, což prohlubuje jejich autorské zkušenosti a buduje jejich odborné renomé.

16. Univerzitní nakladatelství vydávají zavedené i začínající vědecké časopisy v oblasti humanitních, společenských, přírodních a technických věd, čímž napomáhají udržovat funkční ekosystém vědeckého bádání zprostředkovaného odbornými články.
17. Univerzitní nakladatelství aktivně propagují překlady děl do jiných jazyků, čímž celosvětově zpřístupňují jejich znalosti badatelům, studentům i dalším čtenářům.
18. Univerzitní nakladatelství se ve spolupráci s knihovnami, nadacemi a dalšími organizacemi angažují ve vícesvazkových edičních projektech a při vytváření dynamických elektronických zdrojů, což jim umožňuje zpřístupňovat i díla velkého rozsahu a trvalého významu.
19. Univerzitní nakladatelství spolupracují s vědeckými společnostmi, asociacemi a knihovnami při hledání způsobů, jak při rozvoji vědeckého bádání efektivněji využívat nové technologie.
20. Univerzitní nakladatelství vydávají knihy, časopisecké články a elektronické projekty, které tvoří základní součást studijních programů a doporučené četby při běžném i doktorandském studiu.

UNIVERZITNÍ NAKLADATELSTVÍ A AKADEMICKÁ OBEC

21. Univerzitní nakladatelství rozšiřují dosah, vliv a renomé svých mateřských univerzit, protože zviditelňují jejich úsilí o rozvoj vzdělanosti a myšlení.
22. Ediční plány univerzitních nakladatelství zahrnují humanitní obory, umění, společenské, přírodní a technické vědy, stejně jako vlastní směry „školy“, takže představují celou šíři univerzitního výzkumu.
23. Díky práci univerzitních nakladatelů je zřejmé, jak jejich mateřské instituce podporují základní akademické obory, zejména humanitní či společenské vědy, které jsou jen zřídka financovány státem nebo komerční sférou.
24. Univerzitní nakladatelství vydávají knihy zaměřené na lokální komunity i na širší regionální čtenářskou obec, čímž podporují úsilí svých mateřských institucí angažovat se v místě svého působení a propojovat se s lidmi ve svém okolí.
25. Univerzitní nakladatelství přinášejí svým univerzitám potřebnou publicitu a zvyšují jejich renomé, k čemuž přispívají pozitivní články v tisku, knižní recenze, získaná ocenění a aktivita na sociálních sítích.
26. Univerzitní nakladatelství přebírají hlavní roli při zkoušení a rozvoji nových platforem pro zprostředkování vědeckého poznání i aktivní činnosti v této oblasti.
27. Univerzitní nakladatelství usilují ve spolupráci s univerzitními knihovnami, digitalizačními centry a dalšími univerzitními pracovišti o další rozvoj netradičních iniciativ v odborné komunikaci.
28. Univerzitní nakladatelství zajišťují distribuci a další vydavatelské služby pro jiné univerzitní sekce a také působí jako distributoři pro nezávislé vydavatele jak z řad zavedených nakladatelství, tak novátorských iniciativ vědeckých pracovníků.
29. Zaměstnanci univerzitních nakladatelství působí jako místní odborníci. Pomáhají vědeckým i administrativním pracovníkům univerzity v otázkách duševního vlastnictví, vědecké komunikace nebo publikačního procesu.
30. Univerzitní nakladatelství se zapojují do výuky tím, že poskytují podporu, příležitosti a možnosti praxe pro studenty a doktorandy.

Část

Munipress

„Věda Vám!“

Munipress publikuje a popularizuje vědu

„Mimo fakultní edice tvoříme v Nakladatelství Munipress vlastní ediční plán. Obsahuje tituly určené pro širokou veřejnost a usilující o přesah mimo úzce vymezené vědní obory. Autoři Munipressu získávají významné ceny v oblasti vědecké a odborné literatury.

Poznejte naše ediční řady ve výběru toho nejlepšího z posledních let.“

Alena Mizerová, ředitelka

Jejich hlavními autory jsou profesori Lukáš Fasora (1972) a Jiří Hanuš (1963). Oba přednáší na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Zabývají se dějinami moderní doby a zaměřují se na historii Masarykovy univerzity. Jsou editory a spoluautory řady výzkumných projektů a publikací. Věnují se také publicistice.

Lukáš Fasora je autorem knih *Český antiklerikalismus* (společně s J. Hanušem, S. Balíkem a M. Vlhov, Praha 2015); *Josef Hybeš. Život, dílo a mýtus* (Brno 2017); *Stáří k poradě, mládí k boji. Radikalizace mladé generace českých socialistů 1900–1920* (Brno 2015); *Dělník a měšťan* (Brno 2010); *Svobodný občan ve svobodné obci. Občanské elity a obecní samospráva města Brna 1851–1914* (Brno 2007).

Jiří Hanuš je autorem knih *Skrytá církev* (spolu s P. Fialou, Brno 1999); *Katolická církev v Československu 1945–1989* (se S. Balíkem, Brno 2007); *Letnice dvacátého století* (se S. Balíkem, Brno 2012); *Český antiklerikalismus* (s L. Fasorou a kol., Praha 2015) a editorem mnoha sborníků, např. *Kritik moderní doby. Rie Preisner 1925–2007* (Brno 2018); *Exilová kniha mého srdce* (s J. Sukem, Brno 2018). V současnosti se též zabývá českým exilem po roce 1948, a to postavou myslitele Rie Preisnera.

Masarykova univerzita v Brně. Příběh vzdělání a vědy ve střední Evropě

Lukáš Fasora a Jiří Hanuš
Redakce Alena Mizerová,
grafická a typografická úprava
Rostislav Vaněk

Kniha vyšla k oslavě 90. výročí vzniku univerzity. Otevřela diskuzi o tradicích, podmínkách a perspektivách univerzitního vzdělávání v kontextu českých moderních dějin. Přispívá do vědecké diskuze o otázce postavení univerzity ve společnosti, o proměnách vědy, vysokoškolského studia a celé univerzitní kultury ve velmi dramatických a totalitními ideologiemi silně poznamenaných českých a evropských dějinách 20. století.

Mýty a tradice středoevropské univerzitní kultury

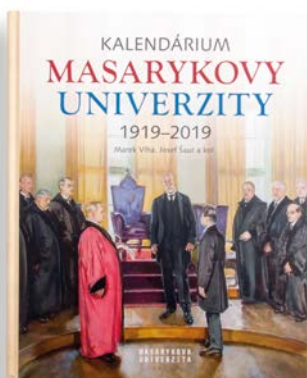
Lukáš Fasora a Jiří Hanuš
Redakce Alena Mizerová a Lea
Novotná, grafická a typografická
úprava Milan Katovský

Prostřednictvím takzvaných „mýtů“ se autoři pokusili odhalit několik problémů univerzit, které jsou z historické perspektivy významné pro evropské (středoevropské) prostředí a zvláště pak pro prostředí české. Cílem historického bádání na poli univerzitní kultury je poukázat na kontinuitu i diskontinuitu vývoje univerzit, a to od jejich středověkých počátků až po současnost. Autoři proti sobě staví obraz starých středověkých univerzit a mýtů kolem nich a reálné fungování dnešních vysokých škol. Připomínají, jak bylo chápáno univerzitní vzdělávání právě ve středověku nebo v 19. století, a ptají se například na to, zda dnes vlivy z politiky a ekonomiky nepronikly na vysoké školy natolik, že proměnily jejich vnitřní strukturu i cíle.

Kalendárium Masarykovy univerzity 1919–2019

Lukáš Fasora, Jiří Hanuš, Josef Šaur, Marek Vlha, Jana Černá, Anna Pečínková
Redakce Alena Mizerová a Lea Novotná, grafická a typografická úprava Jiří Studený

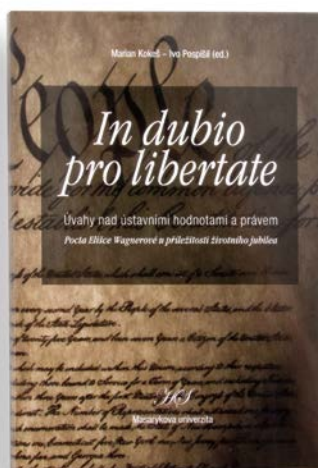
Autorský tým šesti historiků popularizační formou za doprovodu unikátních fotografií a obrazových materiálů vypráví „příběh univerzity“. Přibližuje jej v souvislosti s proměnami domácího vysokého školství a vědeckého a technického vývoje a s osudy několika generací v politických turbulencích 20. století. Autoři představují druhou českou univerzitu v kontextu města Brna i v rámci „velkých“ dějin. Vysoké školy stály vždy v popředí politického zájmu a ve zvratech 20. století se příslušníci Masarykovy univerzity často exponovali. Příběh jedné instituce může sloužit jako zrcadlo celé společnosti.

Slavnostní křest jubilejních publikací se uskutečnil v den 100. výročí založení MU 28. ledna 2019 v Janáčkově divadle. Knihy společně s autory pokřtil Mikuláš Bek, rektor Masarykovy univerzity, na fotografii zleva s Annou Pečínkovou, Markem Vlhou, Petrem Dvořákem (prorektorem pro vědu), Terezou Fojtovou (ředitelkou komunikace), Jiřím Hanušem a Josefem Šaurem.

**In dubio pro libertate.
Úvahy nad ústavními
hodnotami a právem
z pohledu základních
svobod. Pocta Elišce
Wagnerové u příležitosti
životního jubilea**

Marian Kokeš, Ivo Pospíšil (Eds.)
Redakce Alena Mizerová,
grafická a typografická úprava
Radka Vyskočilová a Eva
Lufferová

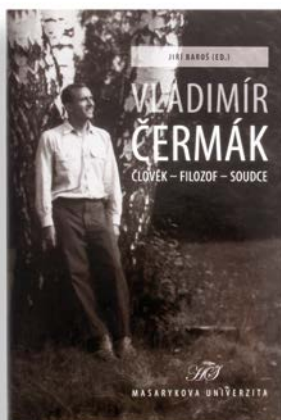

První část knihy „Otázky ústavního soudnictví a ochrany lidských práv“ obsahuje příspěvky českých a zahraničních konstitucionalistů a dalších odborníků, které pojednávají o roli ústavního soudnictví, věnují se rozličným otázkám ústavního práva a detailně reflektují konkrétní významná rozhodnutí a nálezy Ústavního soudu ČR. Příspěvky v Druhé části knihy „Úvahy inspirované osobností Elišky Wagnerové“ vykreslují osobnost jubilující místopředsedkyně Ústavního soudu ČR a přibližují čtenáři široké spektrum jejích současných i minulých aktivit – profesních, publicistických, pedagogických a společenských. Takto širokému záběru odpovídá i okruh přispěvatelů, k nimž nenáleží pouze profesní kolegové, tedy soudci či advokáti, ale také novináři či osobnosti z oblasti umění. Do Třetí části zařadili editoři životopis Elišky Wagnerové, její bibliografii, přehled nálezů a odlišných stanovisek a fotografickou přílohu, která obsahuje rovněž originální blahopřejné texty významných českých a zahraničních osobností.

U příležitosti uvedení knihy
v roce 2009 se konal odborný
seminář o postavení ústavního
soudnictví za účasti významných
osobností.

Vladimír Čermák.
Člověk – filozof – soudce

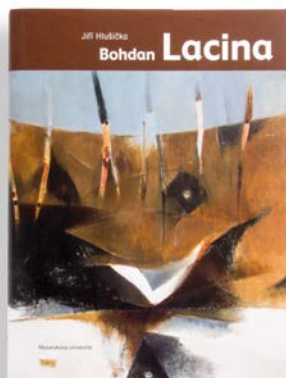
Jiří Baroš (Ed.)
Redakce Alena Mizerová,
typografická úprava Radka
Vyskočilová, grafická úprava
Eva Lufferová

Vladimír Čermák (1929–2004), profesor sociální filozofie, zakladatel Katedry politologie na Masarykově univerzitě a soudce tzv. prvního Ústavního soudu, je autorem pětisvazkové monografie *Otázky demokracie*, snad nejambicióznějšího a nejsystematičtějšího politicko-filozofického díla u nás (vzniklo v období nesvobody, vydáno bylo v letech 1992–1999). Člověka, politiku a společnost viděl prizmatem sváru pozitivních tvůrčích a negativních destruktivních sil, demokracie a totalitarismu. V. Čermák byl také autorem několika klíčových judikátů Ústavního soudu. Právo považoval za způsob nalézání spravedlnosti.

Bohdan Lacina

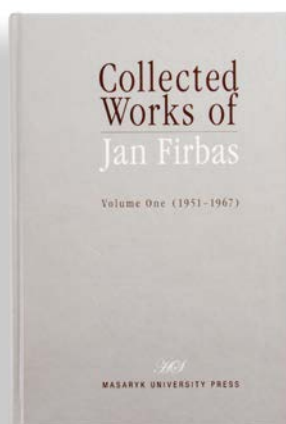
Jiří Hlušíčka
Redakce Alena Mizerová,
grafická a typografická úprava
Andrej Bielak

Monografie o jedné z nejvýraznějších osobností české výtvarné kultury 20. století. **Bohdan Lacina**, český malíř, grafik a ilustrátor, byl profesorem dějin umění a výtvarné výchovy na Masarykově univerzitě. Jeho dílo je široké záběrem z hlediska výtvarných disciplín, bohaté rozsahem a cenné uměleckou hodnotou. Autor monografie, Jiří Hlušíčka, je uznávaným znalcem českého výtvarného umění. Lacinovo dílo dlouhodobě studuje a v monografii přináší nové poznatky o jeho tvorbě získané dlouhodobým přátelstvím s umělcem. Kniha vyšla ke 100. výročí narození B. Laciny (15. 2. 1912 – 6. 7. 1971).

Collected Works of Jan Firbas

Jana Chamonikolasová et al.
Grafická a typografická úprava
Dan Šlosar a Eva Lufferová

Jan Firbas (1921–2000), stoupenec jazykové tradice pražské školy, se stal mezinárodně proslulým svou teorií funkční větné perspektivy. Ačkoliv bibliografie jeho prací zahrnuje více než 150 položek, tyto položky – články a recenze psané většinou v angličtině, ale i česky, německy a rusky – jsou rozptýleny v mnoha časopisech a sbornících publikovaných po celém světě. Přestože svou slavnou teorii nastínil v monografii *Functional Sentence Perspective in Written and Spoken Communication* (Cambridge University Press, 1992), zde uvedené podrobné analýzy zůstaly pro mezinárodní jazykové společenství z velké části nedostupné.

Vícesvazková publikace obsahuje autorovy původní články a recenze spolu s úvody, poznámkami, překlady všech prací v jiných jazycích do angličtiny a další vědecký aparát a zpřístupňuje celé dílo tohoto významného učenice.

Pečlivou redakci a typografii edičních řad zajišťuje **Radka Vyskočilová**, stálice nakladatelství. Redakční práci se věnuje od počátku 90. let. Dbá na dodržování a rozvíjení standardů nakladatelské práce a její rukopis nesou stovky univerzitních titulů.

**Hudebně-literární
slovník. Hudební díla
inspirovaná slovesným
uměním. I. díl: Světoví
skladatelé; II. díl: Čeští
skladatelé, III. díl:
Skladatelé 20. století**

Vladimír Spousta
Redakce Alena Mizerová,
grafická a typografická úprava
Radka Vyskočilová, Jan Bůřil
a Eva Lufferová

Grandiózní encyklopedická trilogie je založena na propojení hudebního, slovesného a částečně i výtvarného umění. Obsahuje přes dva tisíce hesel s osobnostmi skladatelů, v jejichž tvorbě se alespoň jedenkrát potkala hudba s literaturou – od pouhé doložitelné inspirace po zhudebnění literárního díla. Slovník je výsledkem úctyhodné, desítky let trvající autorovy excerpciční činnosti.

**Latinitas medica.
Lexikon nejen
lékařských sentencí,
citátů a rčení**

Elena Marečková-Štolcová
a kolektiv
Redakce Alena Mizerová,
grafická a typografická úprava
Tomáš Hlavička a Eva Lufferová

Lexikon přináší pozoruhodné dědictví latinské vzdělanosti vložené do téměř sedmi tisíc sentencí, výroků, rčení a výrazů zejména z oblasti lékařství a příbuzných oborů (přírodních věd, filozofie, psychologie, etiky, sociologie, pedagogiky, práva aj.), zachycených v původním znění s paralelními českými překlady. Čtenář v knize nalezne bohatý výběr zajímavých poznatků k poučení, podnětů k zamyšlení i příležitosti k pobavení. Svým historickým záběrem sbírka přispívá k hlubšímu proniknutí do fenoménu evropské medicíny, bytostně svázané s latinskou kulturní tradicí. Myšlenky vytvořené v průběhu téměř dvoutisícileté dominance římské a latinské kultury v Evropě překvapují současníka svou duchovní a poznávací hodnotou, aktuálností i výrazovou pestrostí.

Doc. PhDr. **Elena Marečková**, CSc., hlavní autorka díla, a PhDr. **Hana Reichová**, Ph.D., spoluautorka, dlouholetá ředitelka Centra jazykového vzdělávání Masarykovy univerzity.

Marienthal. Sociografie komunity nezaměstnaných

Marie Jahoda, Paul F. Lazarsfeld,
Hans Zeisel
Redakce Božena Šmajsová,
grafická a typografická úprava
Jan Bůřil a Boris Mysliveček

Nezaměstnanost je naléhavým problémem dnešní doby. Má sociální, ekonomické, psychologické i zdravotní důsledky. Kniha prezentuje první velký výzkum k tomuto tématu. Patří ke klasickým dílům moderní sociálně vědecké analýzy, metodicky a obsahově má příkladný význam i pro dnešní výzkum nezaměstnanosti.

Za hranicemi genů. Eseje o našem bytí, o našem světě, o našich snech

Gottfried Schatz
Redakce Lenka Brodecká,
grafická a typografická úprava
Lea Novotná

Světově známý chemik a biolog Gottfried Schatz vybízí čtenáře k objevitelským cestám až na nejzazší hranice vědy. Ve svých úvahách se zabývá existenciálními otázkami typu „Odkud přicházíme?“ a „Vidíme svět každý jinak?“, stejně jako vysvětlováním původu železa ve vesmíru nebo záhadou magnetických krystalů, kterým vděčí pstruh duhový za to, že je schopen vnímat magnetické pole Země. V německy mluvících zemích se kniha stala bestsellerem, v nakladatelství Neue Zürcher Zeitung se dočkala již pěti vydání. Byla přeložena také do angličtiny, francouzštiny a řečtiny.

Profesor **Gottfried Schatz** (1936–2015) byl mezinárodně uznávaným rakouským biochemikem a molekulárním biologem. Po studiích ve Štýrském Hradci pracoval na univerzitách ve Vídni, v USA a nejdéle v Biocentru Basilejské univerzity. Zaměřil se na výzkum mitochondrií. V roce 1963 se podílel na objevu mitochondriální DNA, za nějž byl třikrát navržen na Nobelovu cenu. Je autorem více než dvou set vědeckých publikací a několika úspěšných esejistických knih, ve kterých citlivě projevuje svou fascinaci životem a uměním. Byl aktivním hudebníkem, jeho dcera Kamilla Schatz je světoznámá houslistka.

Profesor **G. Schatz** knihu osobně představil v Brně v Mendelově muzeu. Na fotografii je (zleva) společně s Jiřinou Relichovou, vědeckou redaktorkou, Klárou Landauerovou a Alenou Gremingerovou, překladatelkami, Alenou Mizerovou a Leou Novotnou, autorkou grafické úpravy českého vydání.

Křest knihy doprovodil houslový virtuos **Štěpán Graffe**.

Siddhartha Mukherjee (nar. 1970), významný onkolog, vědec a spisovatel. Narodil se a vyrůstal v Dillí, studium medicíny absolvoval na špičkových univerzitách v USA a Velké Británii (Stanford, Oxford, Harvard). Přednáší na Kolumbijské univerzitě a pracuje v jejím medicínském centru. Jako hematooonkolog se zaměřuje na výzkum krvetvorných kmenových buněk. Vědecký tým jeho laboratoře objevil geny regulující kmenové buňky a dostalo se mu mezinárodního uznání za objev koster-ních kmenových buněk a genetických poruch u pacien-tů s leukémií. Své články publikuje v časopisech *Nature*, *Cell*, *Neuron*, *New England Journal of Medicine*, *New York Times* a dalších. Napsal knihy *The Laws of Medicine* a *The Emperor of All Maladies: A Biography of Cancer*, za kterou obdržel v roce 2011 Pulitzerovu cenu a Cenu deníku *Guardian* za nejlepší prvotinu. Siddhartha Mukherjee žije v New Yorku. Se svojí ženou, výtvarnicí Sarah Szeovou, vychovává dvě dcery.

Vládkyně všech nemocí. Příběh rakoviny

Siddhartha Mukherjee
Překlad Jan Šmarda
Redakce Lenka Brodecká,
grafická a typografická úprava
Alena Mizerová a Eva Lufferová

Vědecký thriller o zhoubném bujení překvapuje čtenáře na celém světě svým strhu-jícím tempem a hluboce lidským vyzněním. Jeho autor se na nádorové onemocnění dívá s precizností buněčného biologa, s nadhledem historika a se zaujetím životopisce. Výsledkem je úžasně poutavá kronika nemoci, s níž lidé žijí a umírají více než pět tisíc let. Životopis rakoviny začíná prvními doloženými zmínkami ve starověku, graduje

epochální bitvou ve dvacátém století, kdy se lidé snažili nemoc vyléčit, ovládnout a porazit, a zatím končí radikálně novým pochopením její podstaty. Skutečnými hrdiny této biografie jsou však lidé svádějící neuvěřitelně těžký zápas o život – od perské královny Atosy, přes první pokusy s jednoduchou radiací a chemoterapií v devatenáctém století až po Mukherjeeho vlastní pacientku Carlu. Příběh rakoviny je totiž příběhem lidské vynalézavosti, houževnatosti a vytrvalosti, ale také arogance, povýšenosti a nepochopení. Mukherjee líčí staletí objevů, omylů, vítězství a úmrtí, promlouvá ústy svých předchůdců i současníků, kteří zasvětili všechno duševní síly s nekonečně vynalézavým protivníkem. S protivníkem, o němž se ještě před třemi desítkami let domnívali, že ho jednou provždy porazí. *Vládkyně všech nemocí* nabízí také fascinující pohled do budoucnosti léčby rakoviny. Je to velmi poučná kniha, která přináší naději a světlo těm, kdo chtějí této nemoci porozumět.

Dvorním překladatelem knih S. Mukherjeeho je prof. **Jan Šmarda**, ředitel Ústavu experimentální biologie Přírodovědecké fakulty MU.

Uvedení českého vydání světového bestselleru se uskutečnilo v roce 2015 v kině Scala, společně s Alenou Mizerovou knihu pokřtili profesori Jaroslav Štěrba, přednosta Kliniky dětské onkologie Lékařské fakulty MU, Martin Bareš, prorektor Masarykovy univerzity, a Jan Šmarda, překladatel knihy.

Gen. O dědičnosti v našich osudech

Siddhartha Mukherjee
Překlad Jan Šmarda, jazyková
a redakční spolupráce Kateřina
Danielová. Předmluva k českému
vydání Václav Pačes.
Grafická a typografická úprava
Radka Vyskočilová a Milan
Katovský

Kniha je příběhem o jedné z nejkrásnějších a zároveň nejnebezpečnějších myšlenek v dějinách lidstva. Příběhem o nás samých a naší budoucnosti. Příběh genu začíná roku 1856 v augustiniánském opatství v Brně, kde jeden řeholník přemýšlí o „jednotkách dědičnosti“. Protne se s Darwinovou teorií evoluce, střetne se s hrůzami nacistické eugeniky ve čtyřicátých letech a následně způsobí transformaci poválečné biologie. Zcela změní naše vnímání sexuality, lidské povahy a možností svobodné volby.

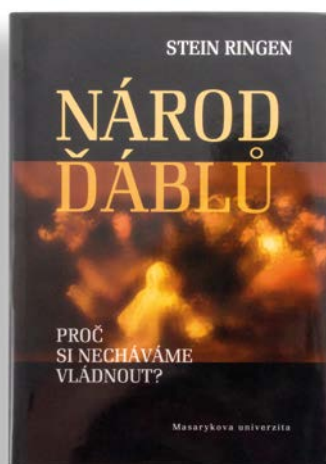
Především však jde o příběh lidské vynalézavosti a houževnatosti – od Gregora Mendela a Charlese Darwina až k Francisi Crickovi, Jamesi Watsonovi, Rosalindě Franklinové a tisícům vědců, kteří stále usilují o poznání kódu kódů. Je to impozantní a jímavá historie vědního oboru, oživená autorem *Vládkyně všech nemocí*. Knihou *Gen* se však jako červená nit zároveň vine osobní příběh autorovy rodiny, v níž se opakovaně objevuje mentální postižení, a připomíná nám, jak úzce genetika souvisí s každodenním životem. Obavy nabývají na naléhavosti zvláště dnes, kdy se učíme „číst“ a „psát“ lidský genom, a uvolňujeme tak potenciál k cíleným zásahům do osudu a identity našich dětí.

Profesor **Petr Dvořák**, prorektor
Masarykovy univerzity, představil
české vydání *Genu* v Mendelově
muzeu v únoru 2019.

Národ ďáblů. Proč si necháváme vládnout?

Stein Ringen
Překlad Jiří Ogrocký
Redakce Alena Mizerová,
Kateřina Tlachová, Radka
Vyskočilová, grafická
a typografická úprava Radka
Vyskočilová a Eva Lufferová

Politolog Stein Ringen z Oxfordské univerzity nabízí čtenářům provokativní zamyšlení nad principy demokratického vládnutí: jak vláda přiměje občany, aby respektovali její autoritu? Každá vláda musí prosazovat i nepopulární opatření, od výběru daní přes vymáhání práva po dodržování předpisů. Podle Ringena na to však síla nestačí; občané musejí být ochotni se podřídit a nechat se vést. Autor tento politický rébus rozplétá bez rozpaků, na příkladu Spojených států a Velké Británie břitce a přesvědčivě demonstruje, jak se vytváří a udržuje národní kultura poslušnosti. Ukazuje, jakými cestami se musejí vydat vůdci, kteří chtějí vládnout pomocí autority spíše než pomocí síly a kteří chtějí, řečeno s Immanuelem Kantem, „udržet pořádek v národě ďáblů“.

Profesor **Stein Ringen** je označován za významného evropského učenice, originálního a nezávislého myslitele. Patří k předním evropským teoretikům konceptu sociálního státu. Podílel se na utváření této disciplíny v postkomunistických zemích, zejména v České republice. Napomohl k založení Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v roce 1998, kde v rámci svého pobytu v Brně také přednášel. Jeho dílo se týká především tří oblastí: chudoby, možností politiky ji potlačovat a demokracie jako nástroje dobrého vládnutí ku prospěchu všech. Je autorem mnoha klíčových publikací, které zásadním způsobem ovlivnily společenské vědy. V roce 2008 mu Masarykova univerzita udělila hodnost Doctor honoris causa v oboru sociální vědy.

Slavnostní uvedení knihy se uskutečnilo v roce 2017 v rámci Dnů Fakulty sociálních studií a bylo věnováno vzpomínce na prof. Iva Možného, zakladatele fakulty. Fotografie zachycuje rektora Masarykovy univerzity Mikuláše Beka, Alenu Mizerovou, Steina Ringena, Lenku Hrbkovou a Ladislava Rabušice, emeritního děkana fakulty, při pokřtění knihy.

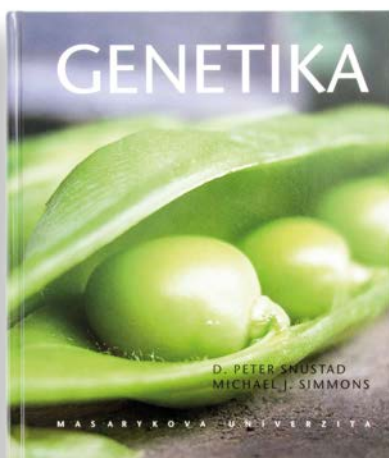

Jazykovou redakci překladové řady zajišťuje **Kateřina Danielová**, bohemistka, překladatelka z anglického a francouzského jazyka.

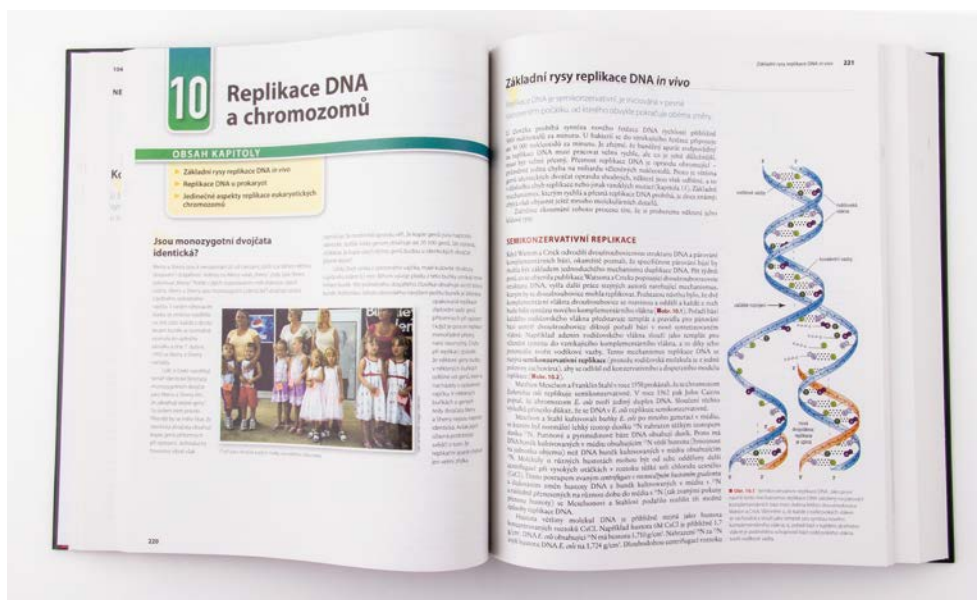
Genetika

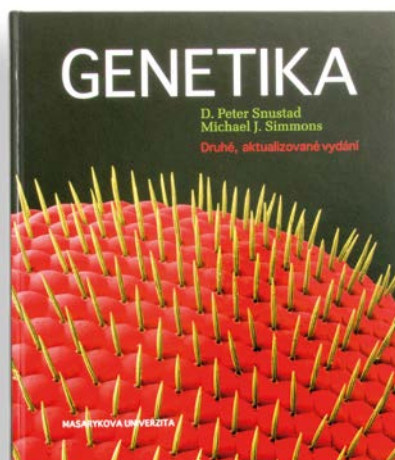
D. Peter Snustad a Michael J. Simmons
Překlad kolektiv překladatelů
pod vedením Jiřiny Relichové
Redakce Lenka Brodecká,
grafická a typografická úprava
Jan Bůřil a Eva Lufferová

1. vydání úspěšné učebnice

„Při výběru materiálů do tohoto vydání jsme usilovali o to, aby byla kniha obsažná, ale ne vyčerpávající. Abychom udrželi objem textu v přijatelných mezích, museli jsme složitě vybírat, co zařadit a co naopak vynechat, a starší materiál jsme upravili tak, abychom získali více prostoru pro aktuální vývoj na poli genetiky. Stejně jako v předchozích vydáních bylo naším cílem vytvořit takový text, jenž by byl využitelný pro různé typy kurzů. Většina vyučujících přednáší látku ve stejné posloupnosti, jak je předkládána v naší knize, začíná tedy klasickou genetikou, navazuje molekulární genetikou a končí kvantitativní, populační a evoluční genetikou. Nicméně text je uspořádán tak, aby si vyučující mohli zvolit i odlišné pořadí.“ (Autoři učebnice)

Druhé české vydání učebnice *Genetiky* přináší řadu nových a zásadních poznatků. Některé kapitoly jsou zcela přepracovány a inovovány, takže čtenáři zde naleznou aktuální poznatky z oblastí, které jsou v popředí současných vědeckých výzkumů, např. Projekt lidského genomu, repetitivní sekvence a geny v genomu člověka nebo dlouhé nekódující sekvence RNA. Nové pasáže se věnují také genomovému inženýrství, dědičnosti komplexních znaků či molekulární struktuře chromozomů. Výklad je opatřen bohatým obrazovým doprovodem a doplňují jej texty o zajímavostech z oboru. Samozřejmostí jsou obsáhlé sady testových otázek vhodných k samostudiu. Uživatelé knihy, především studenti všech stupňů vysokoškolského studia a jejich učitelé, získají celkový a zároveň velmi detailní obraz o současném stavu snad nejvíce fascinující biologické vědy. O překlad se zasloužil stejný okruh překladatelů jako u vydání prvního, učebnici redigovala Lenka Brodecká.

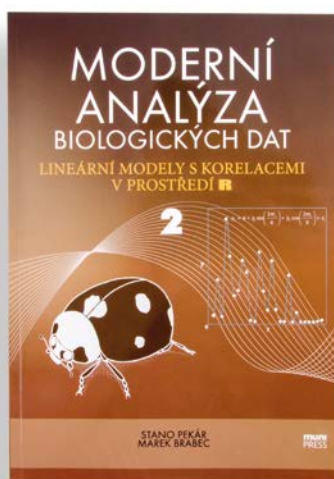
Prof. RNDr. **Jiřina Relichová**, CSc., editorka českého vydání učebnice *Genetika*, spolu s týmem překladatelů obohatili českou terminologii novými pojmy, používanými dosud pouze v angličtině. Přispěli tak k rozvoji oboru i českého jazyka.

Prof. Mgr. **Stanislav Pekár**, Ph.D. (1970), hlavní autor knihy, zoolog, profesor Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty MU. Patří k našim předním arachnologům, zabývá se též biostatistikou. S Markem Brabcem napsali trilogii *Moderní analýza biologických dat* přinášející vybrané modely a metody statistické analýzy korelovaných dat. Souhrn prvního a druhého dílu vyšel v anglickém jazyce.

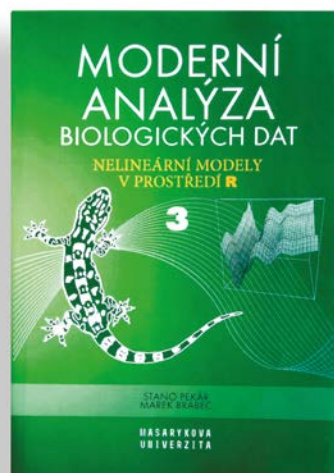
**Moderní analýza
biologických dat.
2. díl. Lineární
modely s korelacemi
v prostředí R**

Stano Pekár a Marek Brabec
Redakce Lenka Brodecká
Grafická a typografická úprava
Ivo Pelcl a Stano Pekár

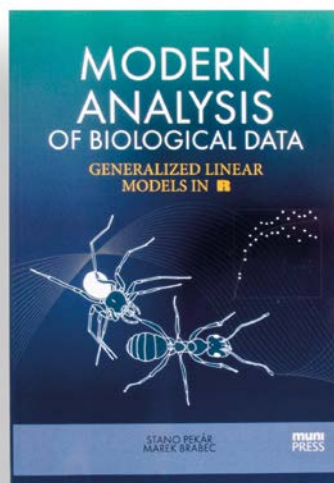
**Moderní analýza
biologických dat.
3. díl. Nelineární modely
v prostředí R**

Stano Pekár a Marek Brabec
Redakce Alena Mizerová
Grafická a typografická úprava
Ivo Pelcl a Stano Pekár

**Modern Analysis
of Biological Data.
Generalized Linear
Models in R**

Stano Pekár a Marek Brabec
Grafická a typografická úprava
Ivo Pelcl a Stano Pekár

Prof. PhDr. **Ladislav Rabušík**, CSc., vede Ústav populačních studií na Fakultě sociálních studií. Badatelsky se orientuje na metody výzkumu v sociologii a na stárnutí a hodnotové proměny společnosti. V pozici děkana Fakulty sociálních studií i z pozice prorektora Masarykovy univerzity podporoval aktivně rozvoj ediční činnosti získáváním významných autorů i vlastním podílem na úspěšných titulech v edičním plánu Munipress.

Analýza sociálněvědních dat (nejen) v SPSS

Petr Mareš, Ladislav Rabušic,
Petr Soukup
Redakce Lenka Brodecká,
grafická a typografická úprava
Hana Balátová a Jarmila
Marvanová

1. vydání úspěšné učebnice

Statistická gramotnost patří v dnešním světě do výbavy každého sebevědomého občana. Denně se setkáváme s nejrůznějšími číselnými údaji, bombardují nás výsledky nejrůznějších výzkumů a statistik. Obzvláště důležitá je statistická gramotnost pro studenty sociálních věd, protože sami budou často v praxi výzkumy založené na kvantitativních datech připravovat a zpracovávat. Autoři učebnice, sami erudovaní výzkumníci, zúročili v textu svou dlouholetou zkušenost s vedením vysokoškolských kurzů analýzy dat. Nepředkládají proto akademický výklad statistiky, ale srozumitelné návody, jak statisticky analyzovat datové soubory obsahující kvantitativní údaje. Text je přizpůsoben nejen požadavkům a logice výuky statistiky v bakalářském programu sociologie, ale i logice populárního programu IBM SPSS, který je při ní používán. K učebnici jsou na webu přiloženy všechny datové soubory, s nimiž se v textu operuje, a pomůcky pro praktickou analýzu dat včetně skriptů pro SPSS.

Statistická analýza sociálněvědních dat (prostřednictvím SPSS)

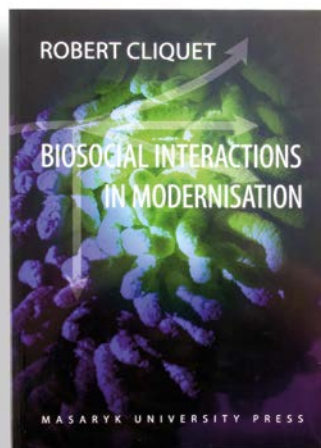
Ladislav Rabušic, Petr Soukup,
Petr Mareš
Redakce Alena Mizerová, Lea
Novotná, grafická a typografická
úprava Hana Balátová a Lukáš
Pevný

**2., přepracované
vydání učebnice**

Biosocial Interactions in Modernisation

Robert Cliquet
Redakce Alena Mizerová,
grafická úprava Eva Lufferová

Kniha se zabývá celou škálou významných společenských otázek, plynoucích ze střetu evoluční výbavy lidstva a biosociálních požadavků moderního života. Tematicky je uspořádána do celků podle nejpodstatnějších zdrojů biosociální variability: individuální různost, věková různost, sexuální různost, rodinná různost, reprodukční různost, sociální různost, rasová různost a mezigenerační různost. Analýza každého zdroje variací začíná rozбором jeho biologicko-evolučního základu, následuje zevrubný přehled jeho biosociálních vazeb specifických pro variabilitu a závěr každé části tvoří úvahy nad důsledky plynoucími z konfrontace mezi lidským evolučním dědictvím specifickým pro variabilitu na straně jedné a požadavky a adaptivními nároky vytvořenými novým životním prostředím, vzniklým v procesu modernizace, na straně druhé. Kniha přináší neotřelý a originální pohled na humanitní a společenské vědy i nepřehlédnutelné nové podněty pro všechny, kdo se zajímají o biologii.

Uvedení svého „Opus magnum“ na Fakultě sociálních studií v roce 2010 doprovodil prof. **Robert Cliquet** přednáškou. Role kmotra knihy se ujal prof. Ladislav Rabušic.

Ernst Mach – Fyzika – Filosofie – Vzdělávání

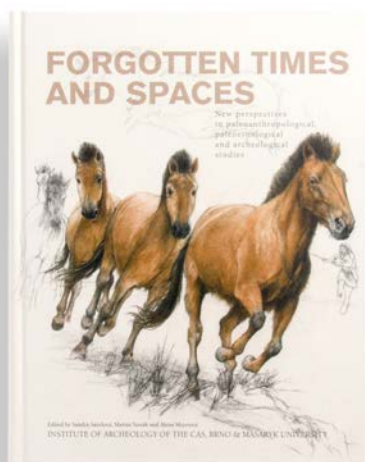
Petr Dub a Jana Musilová (Eds.)
Redakce Alena Mizerová
Grafická a typografická úprava
Zuzana Strakošová a Jan Janík

Ernst Mach byl světově uznávaný vědec v oboru experimentální fyziky a filosofie přírodních věd a také vynikající učitel. Publikace přináší příspěvky odborníků z různých oborů zaměřené na uvedenou oblast, v nichž E. Mach proslul. Po oddílu *Ernst Mach – Ohlédnutí* (Brno–Graz–Praha), která sleduje místa a události spojené s jeho osobou, následují části *Fyzika – Filosofie – Vzdělávání*. Část *Fyzika* kanonicky pokrývá tři témata: Machovo číslo, Machův princip a Machův atomismus. Část *Filosofie* mapuje trasu od fyziky přes fyziologii (počítky a vnímání) k psychologii a nakonec filosofii a nastiňuje pedagogické využití. Část *Vzdělávání* obsahuje příspěvky s machovsko-newtonovskou tematikou a příspěvky zaměřené na problematiku předmětového členění obsahu přírodovědného vzdělávání.

Forgotten Times and Spaces. New perspectives in paleoanthropological, paleoetnological and archeological studies

Sandra Sázellová, Martin Novák,
Alena Mizerová (Eds.)
Grafická a typografická úprava
Lea Novotná a Eva Lufferová

Kniha přináší přes čtyřicet příspěvků mezinárodního kolektivu autorů a jejím záměrem je především shromáždit a popsat střípky předchozích, zapomenutých způsobů života. Lidský život a evoluce překlenuje různé historické epochy i místa, osud člověka se však zdá neúprosný, protože svědkové, vzpomínky i hmatatelné důkazy lidské existence se nevyhnutelně vytrácejí. Kniha současně odráží výsledky široké, mezinárodní spolupráce Jiřího A. Svobody, významného badatele, s autory příspěvků, včetně těch, kteří se jeho dílem inspirovali.

Plastická a rekonstrukční chirurgie

Ladislav Bařinka
Redakce Alena Mizerová a Lenka
Brodecká, grafická a typografická
úprava Jan Bůřil a František
Borovec

Výpravná kniha shrnuje úspěchy šedesáti let působení profesora L. Bařinky na poli plastické a rekonstrukční chirurgie. Na více než osmi stech stranách prezentuje dlouholeté zkušenosti brněnské plastické školy, na jejímž formování se autor zásadně podílel. Hlavním pilířem publikace je obrovské množství velmi pečlivě dokumentovaných kazuistik pacientů, které zaujímají prakticky celý rozsah oboru plastické chirurgie. Kniha je rozdělena do jedenácti kapitol podle jednotlivých oblastí zájmu oboru a ve vymezených tématech (rekonstrukce boltce, lymfedém končetin aj.) významně prohlubuje odborné znalosti čtenářů. Jedná se o největší monografii v oboru plastické chirurgie, která dosud byla u nás vydána.

Prof. MUDr. **Ladislav Bařinka**, DrSc. (1927), je plastický a rekonstrukční chirurg s mezinárodním renomé, průkopník nových postupů ve svém oboru. Je emeritním profesorem Kliniky plastické chirurgie MU, kde působil od roku 1955 až do roku 1992 (od r. 1984 jako přednosta). Za jeho vedení zde bylo postaveno moderní replantační a audiovizuální centrum pro rozvoj mikrochirurgických disciplín. Přednášel a pracoval na klinikách v západní Evropě a USA, v 90. letech vybudoval plastickou chirurgii v Tishreen Hospital v syrském Damašku. Na fotografii přijímá blahopřání k vydání učebnice od prof. Martina Bareše, prorektora Masarykovy univerzity.

Die Seele Brünns

Ludvík Kundera
a Alena Mizerová (Eds.)
Grafická a typografická úprava
Ivan Štrouf

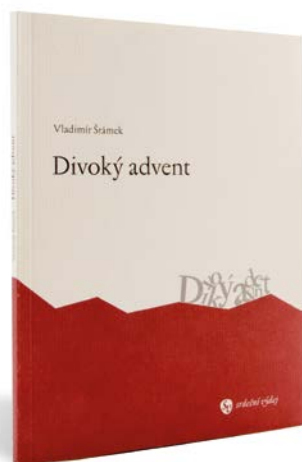

„Naším cílem je antologie nepopisná, vymykající se, žádný další ‚fotosvazek‘, nýbrž soubor textů a dokumentů z dějin, přítomnosti i budoucnosti města početných vysokých škol, města nejedné avantgardy, města – průsečíku kultur, ale i průmyslu a obchodu, města učenců a umělců podivuhodných osudů, ale i trvalého dosahu a měnlivé nadčasovosti.“ (Ludvík Kundera, redigent). Kniha je souborem dvaceti tří textů, sedmnácti básní, sedmi próz a šedesáti čtyř reprodukcí výtvarných a fotografických děl. Vyšla také v českém a anglickém překladu v nakladatelství VUTUM.

Ludvík Kundera (1920–2010) byl český básník, dramatik, prozaik, překladatel z němčiny, editor, literární historik, člen ‚Sdružení Q‘. Za války byl totálně nasazen v Německu ve Špandavě. Po roce 1945 se stal jedním ze zakladatelů postsurrealistické Skupiny Ra, redaktorem časopisu Blok a pracovníkem brněnské pobočky Svazu československých spisovatelů. V letech 1968 až 1970 působil jako dramaturg Mahenova divadla v Brně. Za normalizace nesměl publikovat, literatuře se věnoval i nadále, například pod pseudonymem překládal německou poezii. Jako historik se vedle Halase zaměřoval zejména na dadaistu Hanse Arpa a Bertolda Brechta. Po roce 1989 přednášel na vysokých školách v ČR i v zahraničí. Je nositelem mnoha cen. Masarykova univerzita mu v roce 1991 udělila titul Doctor honoris causa.

K počtě Ludvíku Kunderovi vydal Munipress v roce 2010 společně s nakladatelstvím Weles básnický almanach *Bezpodmínečné horizonty*. Texty více než padesáti současných českých autorů doprovodil malbou plamenem Vít Ondráček.

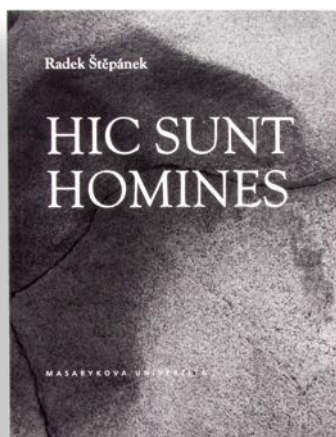

Edice současné české poezie, v prvních čtyřech titulech pocházející z lékařského pera. Autor první básnické sbírky Vladimír Šrámek, profesor Lékařské fakulty MU, je zároveň editorem celé série. Edici výtvarně řeší Leo Knotek. Srdeční výdej do konce roku 2013 vydal 14 titulů současné české poezie v nakladatelství Masarykovy univerzity.

Básnická sbírka V. Šrámka *Divoký advent* je sbírkou spíše kratších básní reflektujících cestu životem muže ve středním věku.

Hic sunt homines

Radek Štěpánek
Doslov Hana Librová. Grafická
úprava a fotografie Eva Lufferová

Pátá básnická sbírka Radka Štěpánka představuje nejen literárnímu světu zcela nový zajímavý typ lyriky, kterou můžeme obecně nazvat jako environmentální. Sbírkou reflektuje lidský otisk v přírodě, metafory jemně a procítěně odrážejí globální problémy současného světa skrze témata z naší domoviny i z exotických krajin. Autorovy básně nejsou experimentální ani sebereflexivní, nýbrž lehce meditativní a zároveň morální a apelativní. Jejich účinek umocňují fotografie Evy Lufferové. Doslov ke sbírce napsala profesorka Hana Librová, autorka oceňované knihy *Věrní a rozumní*, ve které byly vybrané básně Radka Štěpánka poprvé zveřejněny.

Radek Štěpánek (1986) si osvojil přírodovědný a humanitní přístup k přírodě na Katedře environmentálních studií Fakulty sociálních studií MU v Brně. Pracuje jako redaktor. V edici *Srdeční výdej* vydal básnické sbírky *Soudný potok* (2010) a *Krajky Pagu* (2013). V jihlavském nakladatelství Adolescent vydal bibliofilii *Přeletět moře nad Bezdreví* (2011), na kterou volně navázal vydáním sbírky *Rám pro pavoučí síť* (2016) v nakladatelství Dobrý důvod.

Prof. RNDr. **Hana Librová** (1943). Vystudovala biologii a sociologii. Krátce působila v Laboratoři pro výzkum řas ČSAV v Třeboni. Od roku 1968 učila na katedře sociologie brněnské filozofické fakulty metody sociologického výzkumu, demografii a později vedla kurzy věnující se sociologickým aspektům environmentálních otázek. Od roku 1997 je profesorkou sociologie a působí na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity, kde založila obor humanitní environmentalistika a Katedru environmentálních studií. Dlouhodobě se věnuje otázkám ekologicky příznivého životního způsobu.

Věrní a rozumní. Kapitoly o ekologické zpozdilosti

Hana Librová a žáci
Redakce Alena Mizerová,
grafická a typografická úprava
Eva Lufferová

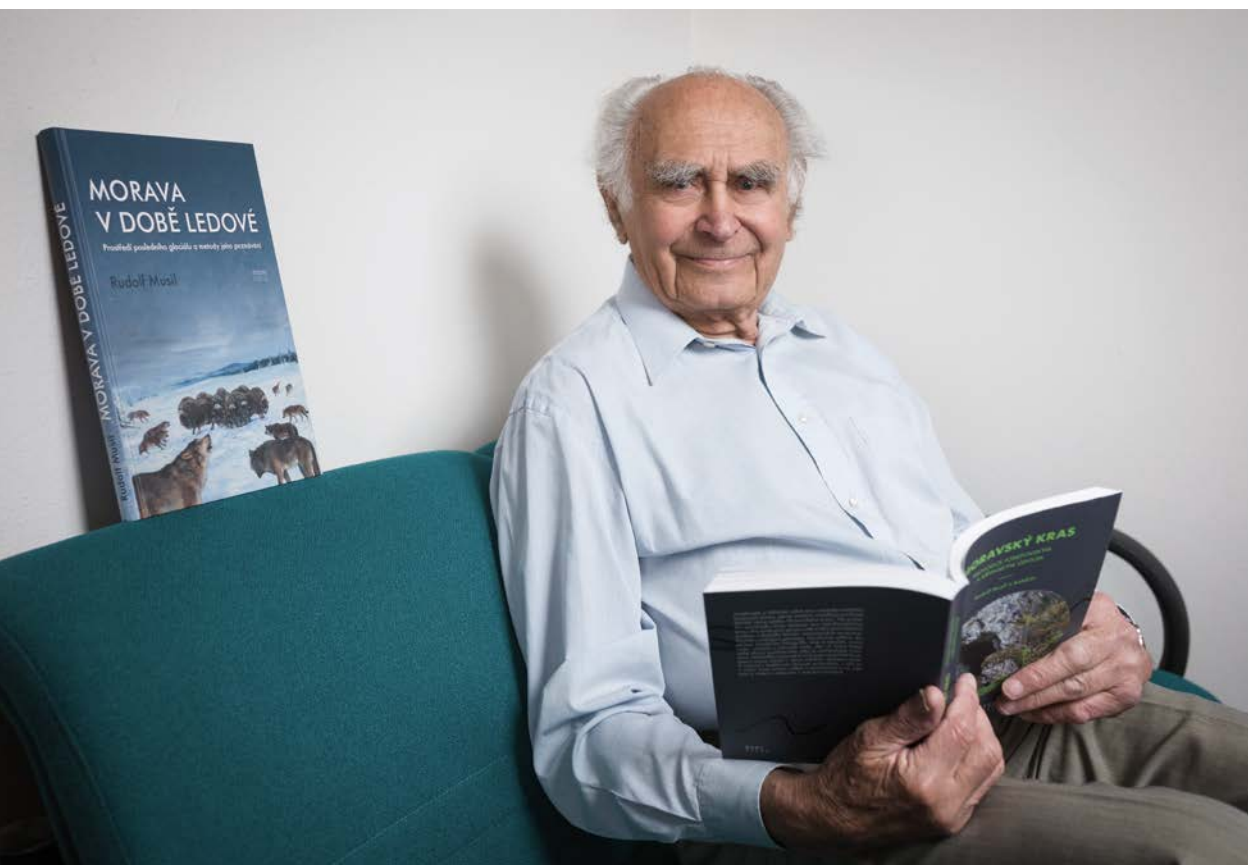
**S obrazovým doprovodem
Bohdana Laciny.**

Úspěšná kniha navazuje na tituly *Pestří a zelení: kapitoly o dobrovolné skromnosti* a *Vlažní a váhaví: kapitoly o ekologickém luxusu*. Autorka si klade otázku, proč v době pokračující devastace přírody klesá zájem o její ochranu. Jsou vinny sdělovací prostředky, nebo je naše hluchota vůči ekologickým problémům zakotvena v naší mentální výbavě, která se snaží nepříjemné skutečnosti vytěšňovat? Autorku zajímá, proč někteří lidé zůstávají přírodě věrní. Odpověď hledá v rovině sociologické, filozofické, psychologické a teologické. Kniha však čtenáře překvapí i nečekanou otázkou, proč vlastně přírodu chránit, když si poradí sama; není slabá, ale silná a krutá. Žáci profesorky Librové, Vojtěch Pelikán, Lucie Galčanová a Lukáš Kala, se ve svých kapitolách zajímají o děti „pestrých“: zdědily skromný životní způsob rodičů?

**Vydání s obrazovým
doprovodem Miloše Slámy.**

Prof. RNDr. **Rudolf Musil**, DrSc., je mezinárodně uznávaný kvartérní paleontolog a geolog. Jeho pozoruhodná vědecká kariéra je svázána především s Moravským zemským muzeem a s Masarykovou univerzitou, kde přednáší na Ústavu geologických věd Přírodovědecké fakulty. V minulosti vedl desítky dlouhodobých terénních výzkumů jak na Moravě (Moravský kras, Stránská skála, Mokrá u Brna), tak v zahraničí, především v Německu. Je autorem více než tří set odborných publikací, včetně 17 monografií a odborných knih, jež vyšly u nás a v dalších jedenácti zemích Evropy a Ameriky.

„Vše začalo někdy v roce 1976, kdy jsem v bratrově knihovně objevil knihu *Ztracený svět* od Josefa Augusty a Zdeňka Buriana a krátce nato zhlédl v kině film Karla Zemana *Cesta do pravěku*. Pravěký svět v úžasných obrazech geniálního malíře Zdeňka Buriana mě okouzlit natolik, že jsem vzal tužku a papír a začal kostrbatou linkou kreslit a kreslit ... a kreslit. Vydrželo mi to až do dnešních dnů a jen doufám, že s lepším výsledkem než tenkrát.“

Petr Modlitba svými ilustracemi doprovází i knihy pro mládež a populárně vědecké knihy.

**Morava v době ledové.
Prostředí posledního
glaciálu a metody jeho
poznávání**

Rudolf Musil
Ilustrace Petr Modlitba
Redakce Lea Novotná a Alena
Mizerová, grafická a typografická
úprava Lea Novotná a Jarmila
Marvanová

Málokterá země se může pochlubit tak bohatou historií kvartérních výzkumů, především nálezů fauny, flóry a tehdejšího člověka, jako Morava. Je to hlavně díky tomu, že se nachází na přirozeném spojení mezi severem a jihem Evropy. Po celou dobu čtvrtohor proto sloužila jak rostlinstvu, tak i živočichům k sezónním i globálním přesunům. Zatímco nyní chodíme žleby Moravského krasu po asfaltových silnicích, není to tak dávno, co zde byly pouze úzké klikaté lesní cesty, kde si na některých místech dva koňské povozy sotva vyhnuly. A co bylo ještě dříve? Na tuto otázku by měla odpovědět naše kniha. Chceme v ní ukázat, jak napínavá je paleontologická práce, čím vším se zabývají kvartérní studia a jaké, dosud neznámé, otázky bude nutné v budoucnosti řešit.

RNDr. **Ivan Mrázek** (1940) je uznávaný geolog, mineralog a gemolog, autor řady odborných i populárně laděných publikací.

Drahé kameny Moravy a Slezska od renesance po secesi

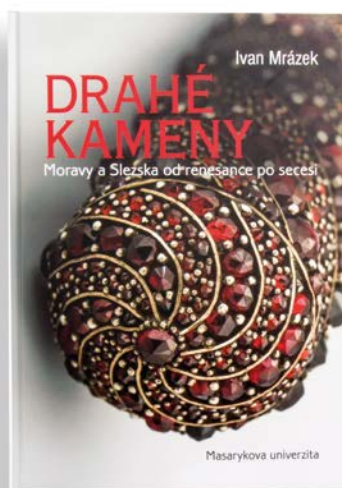
Ivan Mrázek

Redakce Lea Novotná, Alena

Mizerová, Radek Gomola,

grafická a typografická úprava

Lea Novotná a Eva Lufferová

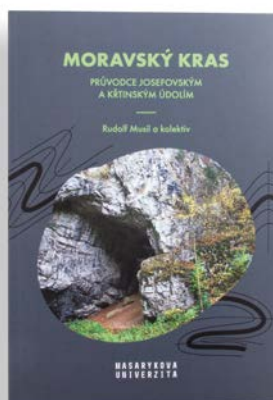

Kniha představuje jedinečný soubor mnoha desítek předmětů vytvořených z drahých kamenů, anebo drahými kameny zdobených. Tato obdivuhodná uměleckořemeslná díla vznikla v období novověku a dochovala se na různých místech Moravy a Slezska ve státních a církevních sbírkách, často skrytých očím veřejnosti. Autor vybrané předměty velmi pečlivě a důkladně popisuje a mnohdy poprvé odborně určuje a zařazuje z hlediska mineralogického a gemologického. Mimořádně cenný je obrazový doprovod knihy, který v katalogové části na CD přináší více než tři sta fotografií artefaktů. Jejich nádhera okouzlí každého obdivovatele našeho kulturního dědictví.

Moravský kras. Průvodce Josefovským a Křtinským údolím

Rudolf Musil a kolektiv
Redakce Lea Novotná a Alena
Mizerová, grafická a typografická
úprava Lea Novotná a Milan
Katovský

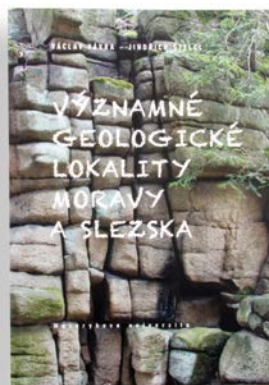

Josefovské a Křtinské údolí jsou unikátním krajinným jevem, jehož studium umožňuje pochopit dlouhý vývoj Moravského krasu. Na pomalou procházku zve interdisciplinární průvodce sestavený týmem odborníků pod vedením prof. Rudolfa Musila, mezinárodně uznávaného paleontologa a geologa.

Zasvěcený výklad, doplněný množstvím fotografií, map a tabulek, ocení zájemci o geologii, speleologii, botaniku a zoologii, ale i ti, které lákají spíše obory společenské, jako je archeologie a historie. Netradiční průvodce totiž poprvé přináší komplexní popis lokalit v obou částech údolí i blízkém okolí. Se vzácnou trpělivostí ukazuje poutníkům, s čím se v tomto kraji mohou setkat v současnosti a co zde bylo k vidění a nalezení v dobách minulých.

Významné geologické lokality Moravy a Slezska

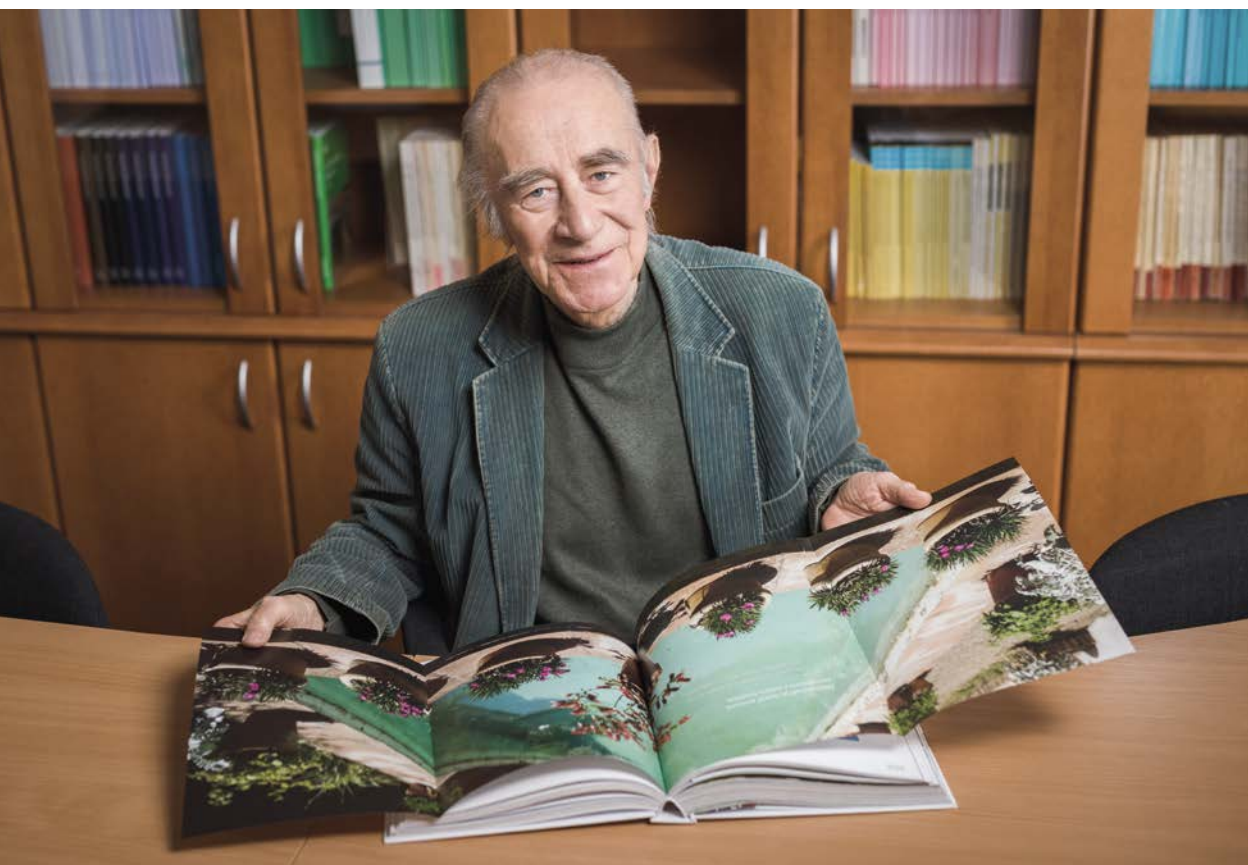
Václav Vávra a Jindřich Štelcl
Redakce Lea Novotná, grafická
a typografická úprava Václav
Vávra a Eva Lufferová

Kniha přibližuje detailnější geologickou stavbu východní části České republiky, tvořené dvěma geologicky odlišnými jednotkami – Českým masivem a Západními Karpaty. Pojednání o celkem 71 lokalitách je rozděleno do pěti kapitol, strukturovaných podle éry jejich vzniku: proterozoikum, starší paleozoikum, mladší paleozoikum, mezozoikum a kenozoikum. U každé lokality je popsána geologická stavba jejího okolí, významné geologické jevy, přítomné horniny, minerály nebo fosilie. Textové informace doplňuje velké množství názorných barevných fotografií a map, připojena je i anotace v angličtině. Všechny lokality vřazené do publikace jsou snadno a bez omezení přístupné, pouze na některých je třeba zachovávat pravidla spojená s jejich zákonnou ochranou.

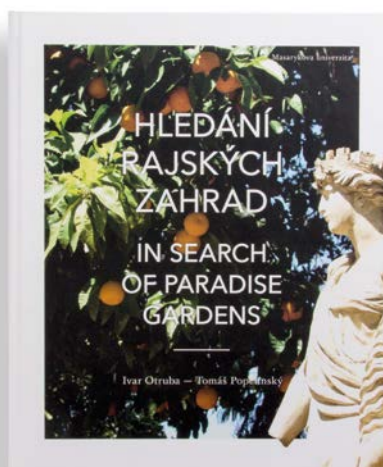
Volné ediční řady „Moravika“ a „Hledání harmonií“ má v gesci **Lea Novotná**, redaktorka, která kromě vkladu vystudované historičky dodává knihám i grafickou podobu.

Prof. Ing. **Ivar Otruba**, CSc., je renomovaný zahradní a krajinářský architekt s nezeměnitelným rukopisem. Jeho četné návrhy, realizované u nás i v zahraničí, vycházejí z hlubokého pochopení historického odkazu místa. Je autorem řady odborných pojednání i reprezentativních publikací.

**Hledání rajských zahrad
/ In Search of Paradise
Gardens. Od Elbrusu
po sloupy Héraklovy /
From Mount Elbrus to
the Pillars of Hercules**

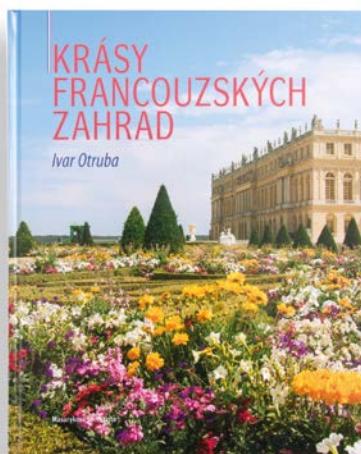
Ivar Otruba a Tomáš Popelínský
Redakce Lea Novotná, grafická
a typografická úprava Nikola
Kalinová

Kniha je pokračováním úspěšné řady obrazových publikací, ve kterých klasik české krajinářské architektury prof. Ivar Otruba přibližuje čtenářské veřejnosti zahrady různých světových regionů a kultur. Tentokrát se autor a jeho dvorní fotograf vydávají na území Blízkého východu a do krajů poznamenaných bohatou maurskou kulturou (severní Afrika, jih Francie, Španělska a Portugalska). Nacházejí zde zahrady s neopakovatelným *geniem loci*, které se blíží oné zahradě rajske, nositelce krásy, spokojenosti, ale i vyhnání. Neváhejte a připojte se k nim.

**Krásy francouzských
zahrad**

Ivar Otruba
Redakce Alena Mizerová,
grafická a typografická úprava
Martin Dubský

Výpravná kniha významného zahradního architekta přináší poznání o desítkách zahrad v celé Francii. Provede vás klasickými zahradami s alejemi, květinovými výšivkami u zámků a hradů i zahradami zcela moderními, soudobými. Text doprovází téměř tisíc fotografií a ilustrací, které umocňují pouť po zelených zastaveních.

Drahé kameny starověkých civilizací

Ivan Mrázek
Redakce Lea Novotná a Alena
Mizerová, grafická a typografická
úprava Lea Novotná a Eva
Lufferová

Drahé kameny jsou mistrovskými díly přírody. Jejich tajuplný třpyt okouzluje člověka od nepaměti. Reprezentativní populárně naučná publikace je pojednáním o dějinách drahých kamenů i dějinách samotných. Na 382 stranách, 332 fotografiích a 50 ilustracích se před námi, díky drahým kamenům, odvíjí život a problémy starověkých civilizací. Čtivým textem a rozsáhlými obrazovými přílohami jsme v této knize přímo vtaženi do doby, kterou postupně poznáváme především díky systematické dokumentaci archeologických nálezů – artefaktů z drahých kamenů. Kniha svým rozsahem reprezentuje ojedinělý souhrn současných znalostí o tomto tématu; využijí ji nejen odborníci na jednotlivé starověké civilizace, zájemci o mineralogii nebo archeologii, ale jistě zaujme i každého milovníka krásna, historie a drahých kamenů.

Hledání harmonie. Studie z čínské kultury

Zlata Černá a Olga Lomová (Eds.)
Redakce Alena Mizerová a Lea
Novotná, grafická a typografická
úprava Lea Novotná a Eva
Lufferová

Kniha se zaměřuje na dva základní tematické okruhy: na duchovní svět tradiční Číny a na její materiální kulturu. Jednotlivé studie pojednávají o čínské filozofii a náboženství, medicíně, uspořádání domu a o řemeslech, jimiž se Čína proslavila, jako je výroba porcelánu, hedvábí a papyru. Na první pohled možná překvapivé propojení témat z nové perspektivy ukazuje, co tvořilo základy čínské kultury a jak se náboženství a filozofie promítaly do každodenního života. Autoři jednotlivých statí jsou renomovaní sinologové. Většinu statí o řemeslech zpracovala Zlata Černá, dlouholetá kurátorka čínské a vietnamské sbírky a sbírky lámaistického umění v Náprstkově muzeu v Praze.

Významná překladatelka, literátka Anna Kareninová rozmlouvá s Olgou Lomovou, Alenou Mizerovou a Zlatou Černou po slavnostním pokřtění knihy na stánku Masarykovy univerzity na knižním veletrhu v Praze v roce 2010.

Lenka Brodecká, knižní redaktorka, spisovatelka, přizvala u vybraných titulů ke spolupráci mladé výtvarníky. Odborné literatuře společně přidali další rozměr, který k ní přilákal nový okruh čtenářů.

Petr Korunka (1980), ilustrátor a všestranný grafik, autor komiksů. Absolvoval VŠUP v Praze, kreslil mj. pro nakladatelství Torst, Host, Bor či Labyrint. V posledně jmenovaném mu knižně vyšly dva díly ekokatastrofického komiksu *Radiator* a *Recyklator*, třetí díl se pozvolna připravuje. Jako grafik dlouhodobě spolupracuje s Východočeskou galerií v Pardubicích, grafický design též učí na střední škole. Na fotografii odkrývá tajemství vlastní tvorby, ilustrace kreslené tuží dobarvuje v počítači.

Koráb pohádek

Eduard Bass
Hedvika Landová (Ed.)
Redakce Lenka Brodecká,
ilustrace Petr Korunka, grafická
a typografická úprava Nikola
Kalinová

Bohatě ilustrovaná kniha představuje spisovatele Eduarda Basse jako talentovaného vypravěče krátkých pohádkových příběhů. Přináší vůbec první kompletní vydání souboru 43 pohádek z celého světa, které Bass převyprávěl podle německých vzorů. Část textů stačil za svého života publikovat časopisecky, některé později vyšly v knižních výběrech, dvacítku pohádek však zůstala netknuta v autorově literární pozůstalosti. Knižní vydání příběhů v úplnosti a podle edičních zásad připravila absolventka Filozofické fakulty Masarykovy univerzity Hedvika Landová. Výsledkem je kniha, která okouzlí děti i dospělé čtenáře.

Nová popularizační edice Masarykovy univerzity.
Šéfredaktorka Lenka Brodecká, ilustrace Nikola
Kalinová, grafická a typografická úprava Jan Anděra.

Nikola Kalinová (1991), grafická designérka a ilustrátorka, absolventka Fakulty výtvarných umění VUT v Brně. Vedle práce v knižním vydavatelství se věnuje tvorbě originálních autorských knih, nejraději dětských s vrstvenými stránkami. Má za sebou vítězství v soutěži Mladý obal (kniha *Skrytá psaní*, 2011), samostatnou výstavu v DOXu (kniha *Ostrovní ulice*, 2013) i účast na Bienále grafického designu 2014. Žije a pracuje v Brně.

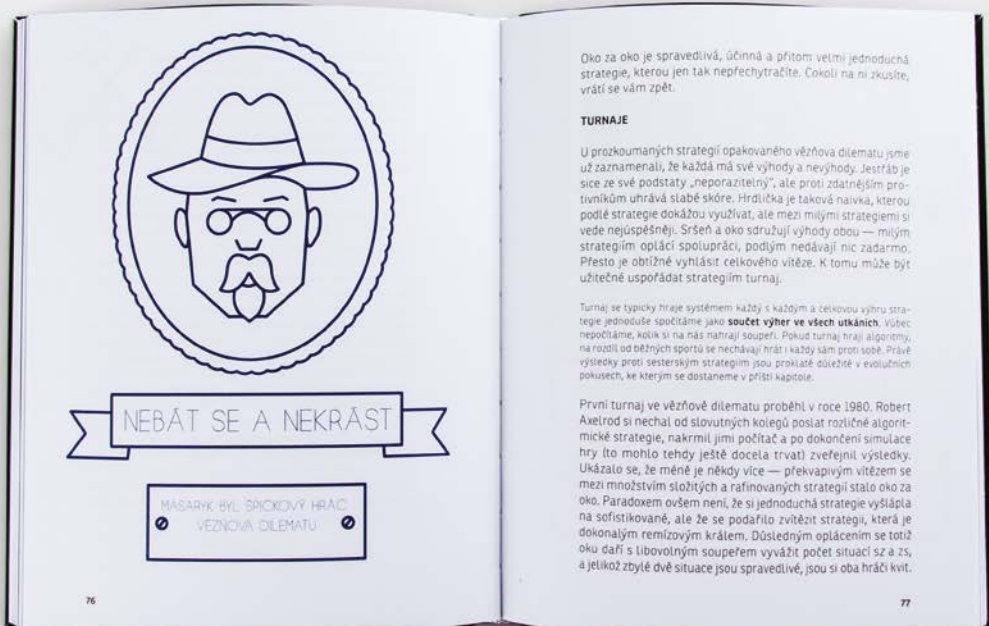
Vězeň to má spočítané. Lekce z teorie her

David Kruml

Vyplatí se být solidární, nebo zrazovat? Dokážete ze společného talíře jíst jen do poloviny? Spoříte si na důchod? Má smysl odpouštět? Kolik mají nevěrnice vnoučat? Kráčí evoluce kupředu? První svazek populárněvědné edice Munice nabízí nevšední vhled do interdisciplinárního oboru teorie her. Zaměřuje se na jeden z jejích nejzajímavějších problémů: věznovo dilema. Jeho principy vysvětluje svěžím tempem i tónem, s pomocí mnoha originálních obrázků a schémat.

Autor dr. David Kruml přednáší na Ústavu matematiky a statistiky Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity. Specializuje se na algebru, diskrétní matematiku a teorii her. V oblíbenosti má hry všeho druhu, obzvláště šifrovací.

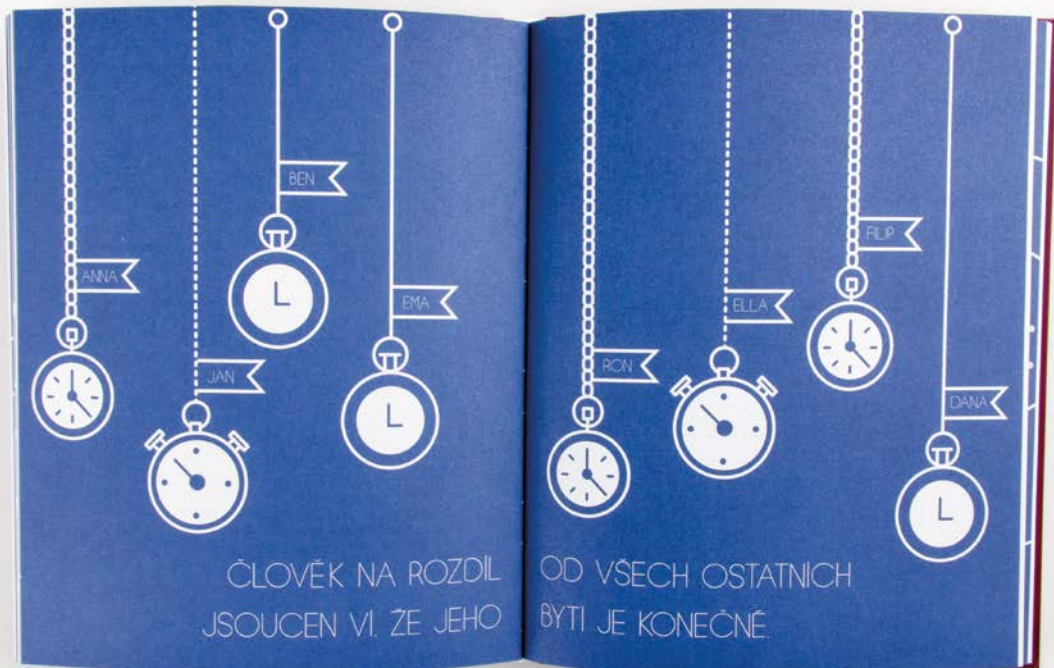

Co je to čas? Lekce z filozofie

Josef Krob

Druhý svazek populárně naučné edice Munice nás zavede do labyrintu filozofického tázání na téma ČAS. Necháme se vést úvahami řady velikánů, od Aristotela po Prigogina, dokud nedospějeme k nevyhnutelné křižovatce: čas je buď nejdůležitější element vesmíru, nebo vůbec neexistuje. Autor knihy, profesor Josef Krob, působí na Katedře filozofie Filozofické fakulty MU a otázkám času, prostoru a smyslu se věnuje dlouhodobě.

Má to cenu? **Lekce z ekonomie**

Hana Lipovská

Ve třetím svazku edice Munice sestoupíme ke kořenům ekonomické organizace naší společnosti. Oprášíme klíčové téma, které v posledním století leželo poněkud ladem: vztah hodnoty a ceny. Kniha přináší odpovědi na otázky: Proč vyjadřujeme cenu v penězích? Jak tvořil své ceny Baťa? Proč jsou diamanty dražší než voda? Jak vysoká či nízká musí být cena, aby byla nespravedlivá? Je trh nemorální? Na kterém typu informací lze vydělávat čestně? Proč nejsou vynikající učitelé placeni stejně jako špičkoví fotbalisté? Jsou ekonomové cyničtí? Autorka Ing. Hana Lipovská je výraznou představitelkou nastupující generace českých ekonomů. Působí na Katedře ekonomie Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity.

DNA jako občanský průkaz. **Lekce z genetiky**

Pavel Lízal

Čtvrtý svazek se soustředí na identifikační potenciál kyseliny deoxyribonukleové, nositelky dědičné informace. Jak nám analýza DNA pomáhá při hledání pachatelů trestných činů, obětí katastrof, ztracených příbuzných či dávných předků? Autor RNDr. Pavel Lízal přednáší na Ústavu experimentální biologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity. Jedním z jeho zájmů je populační genetik.

**Péče na prodej.
Jak se práce z lásky
stává placenou službou**

Adéla Souralová a kolektiv
Redakce Lenka Brodecká,
ilustrace Vendula Chalánková,
grafická a typografická úprava
Nikola Kalinová

Co mají společného miniškolky, hotely pro psy, hodinoví manželé, agentury poskytující péči o seniory, děti či domácnost? Jedná se o subjekty prodávající služby ještě donedávna vykonávané z lásky – rozuměj bezplatně – samotnými členkami a členy domácnosti. Kniha *Péče na prodej* se věnuje současnému trendu přesouvání úkonů tzv. sociální reprodukce ze soukromé sféry rodin a domácností do veřejného prostředí trhu. Autoři předkládají zjištění kvalitativního výzkumu, který se zaměřil na vytváření nabídky těchto služeb a jejich prezentaci klientům a klientkám. Perspektiva poskytovatelů, tedy majitelů a majitelů uvedených agentur, je velmi zajímavá. Nabízí vhled do myšlení a praktik lidí, kteří aktivně řídí vlak marketizace našich životů.

Vendula Chalánková (1981), výtvarnice, konceptuální umělkyně a autorka komiksových stripů se narodila v roce 1981 v Přerově, kde vystudovala střední pedagogickou školu. Poté absolvovala fakultu výtvarných umění v ateliéru environmentu u Vladimíra Mertý a Mariana Pally. Je držitelkou řady ocenění včetně ceny Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových. Je zastoupena ve sbírkách Národní galerie v Praze či vídeňského Museum für Angewandte Kunst. Na fotografii podepisuje čtenáři knihu *Péče na prodej*, kterou MuniPress slavnostně představil v brněnském Domě umění v roce 2017.

Ocenění pro autory a knihy Munipress

Cena Josefa Hlávky za vědeckou literaturu

Literární cena Josefa Hlávky je udělována Nadací Českého literárního fondu a Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových. Cena je každoročně udělována za původní vědeckou monografii v oblasti věd společenských, věd lékařských, věd o živé přírodě a věd o neživé přírodě, která byla vydána v České republice v předchozím kalendářním roce. Výběr knižního titulu k ocenění provádí Výbor sekce pro vědeckou a odbornou literaturu Nadace Českého literárního fondu za účasti pověřeného člena správní rady Nadání. Cena se zpravidla předává na zámku Josefa Hlávky v Lužanech, obvykle v měsíci červnu.

2014

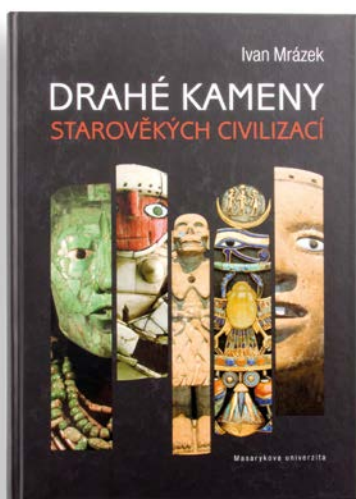
Drahé kameny starověkých civilizací

Ivan Mrázek

2016

Plastická a rekonstrukční chirurgie

Ladislav Bařínka

Nejdůležitějším úkolem výročních knižních cen Magnesia Litera je propagovat kvalitní literaturu a dobré knihy. A to bez omezení a bez ohledu na žánry: stejnou pozornost si zaslouží spisovatelé, básníci, překladatelé, nakladatelé i vědci a teoretici. Proto bylo ocenění rozvrženo do devíti kategorií, které se snaží obsáhnout veškerou domácí knižní produkci.

Porotu k jednotlivým kategoriím delegují oborově příslušné obce a organizace. Aby se předešlo příliš úzké specializaci, vítěze v kategoriích Litera pro objev roku a Magnesia Litera – Kniha roku vybírá 300 oslovených lidí z knižní branže: od univerzitních badatelů až po knihovníky a knihkupce.

2010

Nominace na cenu Magnesia litera za objev roku

Vinný kámen

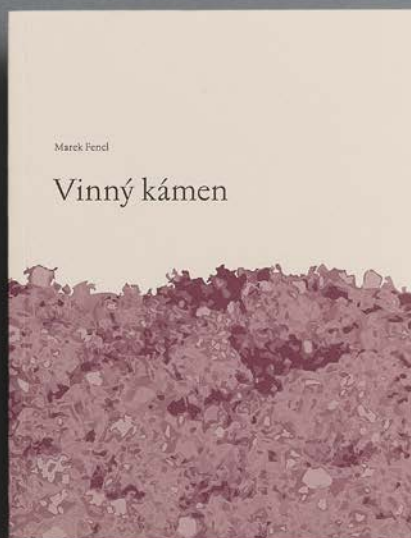
Marek Fencel

2013

Nominace na cenu Magnesia litera za vědeckou literaturu

Drahé kameny starověkých civilizací

Ivan Mrázek

Cena slovník roku

Soutěž pořádá každoročně Jednota tlumočníků a překladatelů.

2012

Cena poroty za výkladový slovník (2. místo)

Latinitas medica

Lexikon nejen lékařských sentencí, citátů a rčení

Elena Marečková-Štolcová a kolektiv

2014

Cena poroty

2. místo v soutěži Hlavní cena za biografický slovník

Hudebně-literární slovník

Hudební díla inspirovaná slovesným uměním. Komplet 3 svazků

Vladimír Spousta

Cena České sociologické společnosti za vynikající dílo

2018

Věrní a rozumní. Kapitoly o ekologické zpozdilosti

Hana Librová a žáci

Nejkrásnější české knihy

V soutěži Nejkrásnější české knihy roku je hodnoceno grafické, ilustrační a polygrafické zpracování knih vydaných v českých nakladatelstvích a vytištěných v českých tiskárnách vždy za poslední kalendářní rok. Soutěž, jejíž historie sahá do roku 1928, společně pořádá Památník národního písemnictví a Ministerstvo kultury ČR.

2016

Užší výběr

Čínský deník

Lumír Jisl

Luboš Bělka a Pavel Šindelář (Eds.)

Cena rektora MU za vynikající dizertační práci

2016

**Understanding Policy Attitudes: Effects of Affective
Source Cues on Political Reasoning**

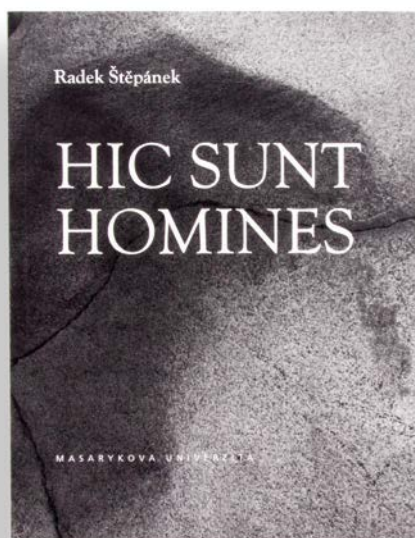
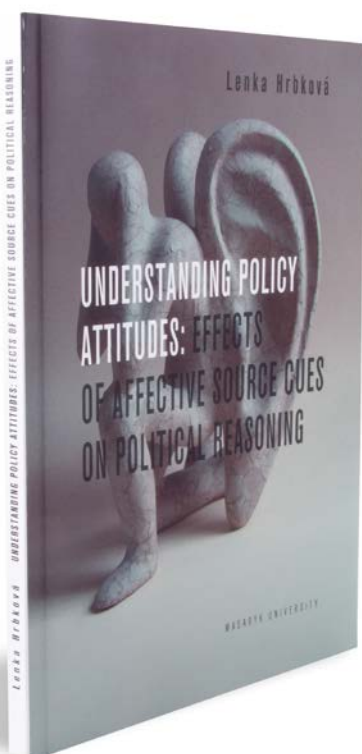
Lenka Hrbková

Nejlepší české básně 2018

Almanach vydalo nakladatelství Host v roce 2018.

Hic sunt homines

Radek Štěpánek

Komise pro dětskou knihu SČKN a Česká sekce IBBY vytvořily projekt, v němž každoročně doporučují nové české knihy pro děti a mládež. Katalog slouží pro orientaci knihkupcům, knihovnám, školám, ale také rodičům a širší veřejnosti. Ve většině evropských zemí takový katalog vychází a všem, kdo s knihami a dětmi pracují, výrazně pomáhá.

2017/2018

Koráb pohádek

Eduard Bass

Část

Archie

Masarykova univerzita

Nakladatel s tradicí

První univerzitní edice vznikly brzy po zahájení výuky a vědecké práce v roce 1919. Do uzavření vysokých škol v roce 1939 vyšlo v edicích přes 700 svazků. Do dnešních dnů nese na titulním listu jméno univerzity téměř 12 000 publikací. V současnosti vydává univerzita ročně více než 450 knižních a časopiseckých titulů. V rozmanitých edičních řadách vycházejí vědecké monografie, periodika, sborníky z konferencí, vědecké výstupy z výzkumných projektů, studijní materiály a učební texty v tištěné i elektronické podobě. Multimediální díla učitelů, používaná při výuce, jsou publikována prostřednictvím e-learningového portálu „Elportál“. O univerzitní produkci pečují:

Právnícká fakulta ve své ediční činnosti navazuje na tradici *Spisů* (vyšel již 647. svazek monografií a sborníků z konferencí) a spolu s Lékařskou fakultou je zaměřena na vydávání učebních textů. Vydává 3 odborné časopisy.

Lékařská fakulta se v současnosti zaměřuje převážně na vydávání sborníků z konferencí a učebních textů. Odborné monografie její pracovníci publikují zejména v nakladatelství Grada.

Přírodovědecká fakulta vydává především sborníky z konferencí a studijní materiály pro studenty matematických oborů. Vydává 4 odborné časopisy.

Filozofická fakulta navazuje na tradici *Spisů*, v současnosti vyšel již 493. svazek této monografické řady. V letech 2012–2015 proběhla na fakultě komplexní inovace studijních oborů a programů a bylo vydáno 90 svazků studijních materiálů ze všech oborů vyučovaných na fakultě. Jednotlivé katedry vydávají své publikace i ve vlastních oborově zaměřených edicích či v koedici s jinými nakladateli, např. nakladatelství Host, Barrister & Principal či s jinými zahraničními institucemi. Bohatá je i časopisecká produkce fakulty, 22 odborných časopisů, navazujících na tradici *Sborníku prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*.

Pedagogická fakulta své publikace vydávala v edicích *Sborník* a *Spisy*, stejně jako ostatní fakulty. Současných 11 oborově profilovaných edičních monografických řad ustavených v posledních deseti letech postupně tyto původní edice nahrazuje. Kromě sborníků z konferencí pořádaných fakultou vydává i studijní materiály pro své studenty i pedagogickou veřejnost. Vydává 8 časopisů.

Ekonomicko-správní fakulta vydává od počátku svého založení učební texty pro své studenty, odborné monografie i sborníky z konferencí, které pravidelně pořádá. Vydává 3 časopisy.

Fakulta informatiky vydává sborníky z konferencí, poskytuje zázemí redakci pro tvorbu multimediálních a elektronických publikací Elportál a ve spolupráci s Nakladatelstvím Munipress vydává publikace svých autorů.

Fakulta sociálních studií vydává převážně sborníky z konferencí a odborné monografie v edicích i mimo ně. Spolupracuje i s nakladatelstvími jako Sociologické nakladatelství Slon, Portál, CDK. Vydává 5 časopisů. Významným vydavatelem uvnitř fakulty je Mezinárodní politologický ústav s bohatou ediční činností.

Fakulta sportovních studií vydává od počátku učební texty, odborné monografie i sborníky z konferencí, které pravidelně pořádá. Rozsáhlá je její publikační činnost na poli elektronických výukových materiálů, kolekce čítá na 90 publikací. Vydává odborný časopis.

Teresias, Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky je významné Brailleské vydavatelství s celostátní digitální vysokoškolskou knihovnou. Zajišťuje dostupnost studijních materiálů v adekvátních formátech, které umožňují zrakově postiženým efektivní práci s běžně požadovanými studijními texty.

Mendelovo muzeum vydává katalogy k výstavám a nově založilo ediční řadu překladových publikací z oboru genetiky či dějin biologických věd. S Filozofickou fakultou založilo odborný muzeologický časopis.

K ediční činnosti přispívají i univerzitní pracoviště Centrum jazykového vzdělávání, Centrum pro transfer technologií, Odbor pro vnější vztahy a marketing i další.

Ediční činnost řídí Ediční rada a je vykonávána podle zásady subsidiarity fakultami a Nakladatelstvím Munipress, které ediční činnost koordinuje a poskytuje fakultám podporu při zajištění jejich edičních plánů. Kromě toho má **Nakladatelství Munipress** v péči celouniverzitní ediční plán obsahující mezioborové a mezifakultní publikace pro akademickou i nejširší odbornou veřejnost, především však populárně naučné tituly.

Pro univerzitní nakladatele je důvěryhodnost a kvalita jejich produkce základním cílem i posláním. Masarykova univerzita přísně dodržuje standardy recenzního i redakčního procesu a řídí se mezinárodně uznanými zásadami dobré praxe ve vědeckém publikování. Munipress se účastní odborných seminářů v ČR i v zahraničí. Jako jediný z České republiky je členem Asociace evropských univerzitních nakladatelů a má zástupce v jejím výboru. Tato profesní organizace aktivně pořádá semináře, konference a workshopy. U příležitosti 100. výročí založení Masarykovy univerzity hostil Munipress konferenci této asociace v Brně.

Pro ediční spolupracovníky na fakultách, odborné redaktory vědeckých časopisů, autory, knihovníky pořádá Munipress pravidelně odborné semináře. Redaktoři nakladatelství se průběžně vzdělávají v akademickém publikování.

Ve výkladu náročné oblasti duševního vlastnictví má Munipress oporu v Centru pro transfer technologií MU a Právním odboru rektorátu. Jeho odborníci Pavel Loutocký, Helena Dvořáková, Jan Zibner, Zuzana Konvalinková a další pomáhají uplatňovat licenční politiku v každodenní praxi.

Masarykova univerzita dnes náleží k nejproduktivnějším a čtenáři i autory vyhledávaným nakladatelům. Pramení to z unikátního vědecko-výzkumného i pedagogického profilu a širokých univerzitních vazeb. Knižní trh obohacují i ko-ediční tituly, které univerzita vydává s jinými, mnohdy zahraničními nakladateli.

Od rukopisu ke knize

O kvalitu redakčních, grafických i polygrafických prací dbají redaktori Munipress společně s edičními pracovníky fakult.

Knižní řady má v gesci **Radka Vyskočilová**. Společně s Monikou Foltánovou, Vendulou Hromádkovou, Janou Kledusovou, Ernou Pfeiferovou, Marií Korcovou, Lucií Mořkovskou, Katarínou Šimkovou, Danem Šlosarem a dalšími realizují fakultní ediční plány.

Časopisecké řady má na starosti **Lea Novotná** ve spolupráci s výkonnými redaktory a edičními pracovníky fakult, především Zdeňkou Máckovou, Martinem Svorou, Janou Kledusovou, Danielou Marcollovou, Ilonou Lukešovou, Marií Bedrošovou, Lenkou Dědkovou, Danem Šlosarem, Pavlem Křepelou a dalšími.

Radek Gomola, redaktor elektronických zdrojů, poskytuje redakcím časopisů a knih podporu při zavádění a provozu redakčního systému Open Journal Systems (portál Journals) a Open Monograph Press (portál Munispace).

Kromě univerzitní ediční sítě spolupracuje Munipress s externími jazykovými redaktorkami, nejčastěji s Lenkou Brodeckou, Evou Strnadovou, Hanou Borovskou, Helenou Andresovou, se sítí grafiků, především: Evou Lufferovou, Milanem Katovským, Pavlem Křepelou, Jarmilou Marvanovou, Václavem Mekyskou, Petrem Korunkou a okruhem recenzentů a konzultantů.

O polygrafické zpracování univerzitní produkce se dělí externí tiskárny. Jejich odborníci, například Robert Helbich, Přemysl Moravec či Jiří Lejska, svým tvůrčím přístupem přispívají k proměně běžné publikace na knižní dílo.

Hana Borovská se češtině věnuje dlouhá léta „Jsem přesvědčená, že ke kultivovanému jazykovému projevu nepatří pouze (a patří vlastně jen částečně) bezchybné zvládnutí spisovné češtiny a českého pravopisu. Vytříbeně mluvit a psát lze i ne zcela spisovně. Nezbytný je však jazykový cit, inteligence, smysl pro účelné využití jazykových prostředků, pro obraznost a pro krásu.“

Vydáním knihy či časopisu jejich život teprve začíná. Tehdy se práce ujímají redaktoři z úseku PR a marketingu. Jejich služby jsou určeny pro všechny tituly vydávané pod značkou – Munipress. Stejnou péči věnují celé produkci, ať je určená k prodeji či šířená v režimu Open Access.

Marek Konečný, Martina Dvořáková a Radek Gomola poskytují prezentační a marketingovou podporu na sociálních sítích, na vlastní stránce Munipress, v čítárně Munispace. Zajišťují propagaci knih inzercí v médiích. Nákup knih a časopisů umožňují čtenářům prostřednictvím internetového obchodu Munishop. Organizují akce při uvedení knižních novinek na trh (např. křty knih), pravidelně prezentují knižní a časopiseckou produkci na prestižních knižních veletrzích (tuzemských i zahraničních) a konferencích, připravují knižní katalogy, komunikují na sociálních sítích, spolupracují s médii ... Využívají rozsáhlé nástroje pro zajištění co nejširší dostupnosti odborné i populárně naučné literatury, kterou univerzita vydává. Spolupracují s českými distributory a také s velkými světovými distributory elektronických děl. Každoročně zasílají bohaté kolekce do distribučních databází, například EBSCO a ProQuest, kde jsou tituly řazeny do kolekcí a šířeny po celém světě.

press.muni.cz
munispace.muni.cz
munishop.muni.cz

Martina Dvořáková má
na starosti PR MuniPress
a podrobně se zabývá
problematikou akademického
publikování a edituje portál
www.publikujemevedu.cz.

Marek Konečný buduje a řídí distribuční knihkupeckou či digitální síť v českém i mezinárodním prostředí. Zajišťuje propagaci a odbyt celé univerzitní produkce.

Knižní křty jsou tradičně vyhledávanou příležitostí k setkání čtenářů s autory i významnými osobnostmi. Munipress je pravidelně pořádá v Mendelově muzeu. Na fotografii zprava vidíme profesory Václava Pačese, Jana Šmardu, Jiřího Vorlíčka a za ním Kateřinu Danielovou, tvůrce českého vydání knihy *Gen*.

Oblíbeným místem pro setkávání čtenářů a nakladatelů je knižní veletrh v Havlíčkově Brodu, který neúnavně téměř třicet let organizuje Markéta Hejkalová, významná překladatelka a spisovatelka.

Munipress pravidelně představuje novinky na knižním veletrhu ve Frankfurtu nad Mohanem, mekke nakladatelské a čtenářské obce.

Mezinárodní knižní veletrh
a literární festival Svět knihy
Praha je v Česku největším
a nejživějším místem setkávání
nakladatelů se čtenáři
a jedinečnou příležitostí
k představení knižních novinek
společně s jejich autory.

Munipress jde vstříc čtenářům.
Uvedení knihy *Moravský kras*
uskutečnil v Muzeu Blanenska
v březnu 2019.

K deseti letům založení uspořádal
Munipress v listopadu 2017 výstavu
a knižní Jarmark v kině Scala.

Pro návštěvníky Festivalu MUNI 100 připravil Munipress výstavu o historii univerzitní ediční činnosti i jeho současné produkci.

Munipress je aktivní v mezinárodní síti univerzitních nakladatelů. V červnu 2019 uspořádal konferenci Association of European University Presses. Účastníci konference v přijaté deklaraci podporují především vzdělávání redaktorů; ustanovení „European book publishing study programme“, propagaci bibliodiversity i další prohlubování spolupráce.

Počátek 21. století přinesl bouřlivý rozvoj informačních technologií a publikování v elektronické podobě. Přinesl také několik iniciativ otevřeného přístupu (Open Access) k vědeckým informacím s cíli: zrychlení výměny i rozšíření dostupnosti vědeckých informací, zvýšení viditelnosti vědeckých informací, rozšíření čtenářské základny a zvýšení informačního dopadu.

Masarykova univerzita se jako první univerzita v ČR dne 11. října 2010 připojila k *Berlínské deklaraci*, přijaté v Berlíně v říjnu 2003, která vyzvala vědce a výzkumné instituce ke změně jejich publikačních návyků ve prospěch publikování v režimu OA.

Nakladatelství šlo otevřenému přístupu naproti a vybudovalo *Čítárnu Munispace* jako publikační základnu autorů a portál soustřeďující elektronické zdroje univerzity v jednom uzlu.

Čítárna čtenářům usnadňuje přístup k volně dostupným elektronickým publikacím vydávaným na Masarykově univerzitě, které by jinde byly jen těžko dohledatelné.

Od května roku 2019 nabízí Munispace přístup do „Zlatého fondu“, kolekce děl zakládajících fakult MU z meziválečného období v digitální podobě.

munispace.muni.cz

V únoru roku 2014 nastoupil do nakladatelství **Radek Gomola**, absolvent Fakulty informatiky. Jeho zásluhou byl brzy spuštěn portál *Munispace*, založený na systému Open Monograph Press. Návštěvnost stránky je ročně přes 30 000 přístupů s počtem stažení publikací kolem 8 000 a prohlížením online přes 14 000. „*Munispace*, nebo také online čítárna, je prostor pro studium, bádání, listování knihami či jejich stahování. Nabízíme Vám odborné i populárně naučné e-knihy vydané na Masarykově univerzitě. Nakladatelství Munipress shromažďuje informace o všech elektronických knihách vydaných v rámci Masarykovy univerzity. *Munispace* Vám tyto záznamy zpřístupňuje a umožňuje v nich fulltextově vyhledávat. Knihami si můžete listovat ve formě flipbooků.“

Výběr z nejnovějších fakultních titulů

Lukáš Fasora: **Historický pohled na století života Masarykovy univerzity. Katalog k výstavě MUNI 100**

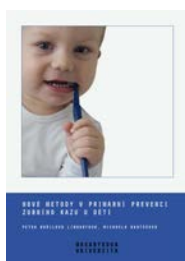
Lukáš Fasora, Jana Čermínová, Jana Černá, Michaela Máliková: **Významné osobnosti v životě Masarykovy univerzity. Katalog k výstavě MUNI 100**

Ladislav Vojáček, Karel Schelle, Jaromír Tauchen: **Dějiny Právnické fakulty Masarykovy univerzity. 1919–2019**

kolktiv autorů: **In varietate Concordia. Soubor vědeckých statí k počtě prof. Vladimíra Týče**

Petra Bořilová Linhartová, Michaela Bartošová: **Nové metody v primární prevenci zubního kazu u dětí**

kolktiv autorů: **Proceedings: Students in Polar and Alpine Research Conference 2019**

kolktiv autorů: **Current Trends in Public Sector Research. Proceedings of the International Conference**

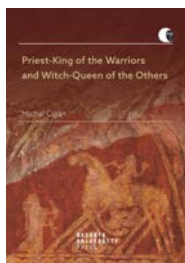
Jana Kupková, Zbyněk Fišer a kol.: **Jiří Levý: zakladatel československé translatologie**

kolktiv autorů: **European Financial Systems 2019. Proceedings of the 16th International Scientific Conference**

Petr Pytlík: **Guido List – poeta vates der österreichischen Alideutschen**

Michal Cigán: **Priest-King of the Warriors and Witch-Queen of the Others**

Jana Nechutová, Jana Malá: **Mistr Jan Hus v polemice a v žaláři**

Stanislav Bárta, Petr Elbel, Ondřej Schmidt (eds.): **Z Trevisa do Brtnice / Da Treviso a Brtnice. Příběhy šlechtického rodu Collalto ukryté v českých archivech**

Sylvie Stanovská: **Láska a smrt ve vybraných literárních dílech německého středověku**

Jiří Stodola: **Information Studies in Information Science and Ethics with Regard to Users with Visual Impairment**

Hana Stehlíková Babyrádová a kolektiv: **Tělo – Výraz – Obraz – Koncept**

Eva Kudrjavceva Malenová, Maria Nenarokova, Paulina Wójcikowska-Wantuch, Giulia de Florio: **Сказка – вопросы перевода и восприятия**

Věra Janíková, Světlana Hanušová a kolektiv: **Research in Foreign Language Pedagogy**

Aleš Sekot:
Rodiče a sport dětí

Emanuel Hurych: **Duchovní rozměr pohybu v sekularizující se společnosti**

Michal Kumstát: **Sportovní výživa jako vědecká disciplína**

TITULY VYDANÉ V KOEDICI:

Ivan Foletti, Katarína Kravčíková, Sabina Rosenbergová, Adrien Palladino (Eds.): **Migrating Art Historians on the Sacred Ways**

Petr Fiala: **[M]UNIVERZITA. Poslání, výzvy a proměny ve 21. století**

Jiří Hanuš a Vít Hloušek:
Předminulé století. Evropa v politice a kultuře 19. století

kolektiv autorů: **Prostor v architektuře a brněnská škola dějin umění**

Radek Horáček a kolektiv:
Sochařské Brno 1989–2019. Sculpture in Brno 1989–2019

Archivum mathematicum
3/2019

Brno studies in English
1/2019

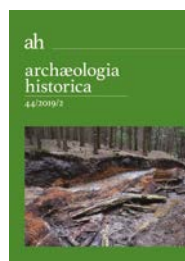
Opera Slavica
1-2/2019

Opuscula historiae artium
1/2019

Anthropologia Integra
1/2019

Archaeologia historica
2/2019

Czech Polar Reports
1/2019

Discourse and Interaction
1/2019

Magazín M
5/2019

První edice zakládajících fakult

„Vědecká ročenka Právnické fakulty Masarykovy university bude přinášeti příspěvky všech členů učitelského sboru této fakulty a má se tudíž státi jakousi korporativní vědeckou reprezentací tohoto sboru na venek. Příspěvky ty mohou podle potřeby buď vůbec nebo aspoň ve výtahu býti publikovány v některém světovém jazyku, aby se staly přístupnými vědecké veřejnosti.

Vedle tohoto svého hlavního obsahu budou do Ročenky přijímány i vzorné a publikace schopné seminární a jiné literární práce posluchačů naší fakulty, aby tím obraz vědecké činnosti její vhodně byl doplněn...

Na konec dlužno podotknouti, že první popud k vydávání Ročenky vyšel od člena profesorského sboru dra Engliš, jehož úsilí podařilo se též pojistiti od státní správy vyučovací nutnou hmotnou podporou tohoto nového literárního podniku.“

Těmito slovy redaktoři T. Baxa, F. Weyr a J. Kallab napsali v roce 1922 Program nové edice Právnické fakulty.

1919

Brzy po otevření studia na **právnické fakultě** v roce 1919 založili profesoři František Weyr a Karel Engliš edici *Sbírka spisů právnických a národohospodářských*. Vydávali ji ve spolupráci s nakladatelstvím a knihkupectvím Barvič & Novotný, později s nakladatelstvím Orbis. „Sbírka“ vycházela do roku 1947 a její významnou součástí tvořila řada *Vědecká ročenka Právnické fakulty Masarykovy univerzity*.

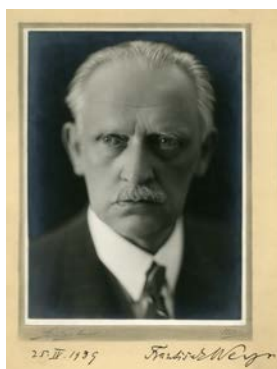
Nástup komunistů k moci v roce 1948 nakonec vedl ke zrušení fakulty v roce 1950. Fakulta byla obnovena až v roce 1969.

1921

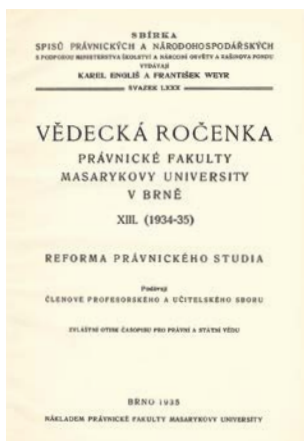
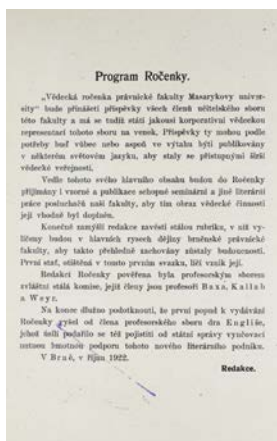
Spisy Přírodovědecké fakulty

Počátky edice spadají do roku 1921, kdy byla v prvním svazku otištěna práce Bohuslava Hostinského *Notes sur l' équation de Fredholm*.

Do ukončení vydávání v roce 1970 vyšlo v edici celkem 518 svazků. Jako pokračování začala fakulta vydávat od roku 1971 řadu *Scripta Přírodovědecké fakulty UJEP*.

Profesor František Weyr
Profesor Karel Engliš

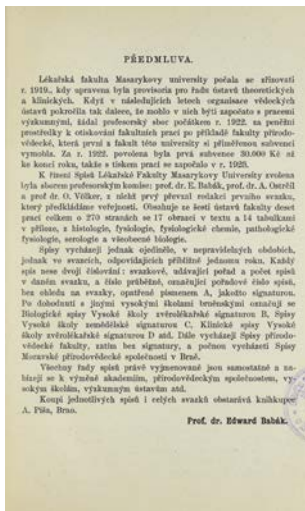
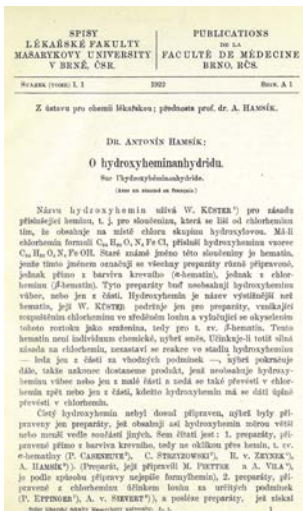
1922

První svazek **Spisů Lékařské fakulty** vyšel v roce 1922 s předmluvou prof. E. Babáka: „Lékařská fakulta Masarykovy university počala se zřizovati r. 1919, kdy upravena byla provisoria pro řadu ústavů theoretických i klinických. Když v následujících letech organizace vědeckých ústavů pokročila tak dalece, že mohlo v nich býti započato s pracemi výzkumnými, žádal profesorský sbor počátkem r. 1922 za peněžní prostředky k otiskování fakultních prací po příkladě fakulty přírodovědecké, která první z fakult této university si přiměřenou subvenci vymohla...“.

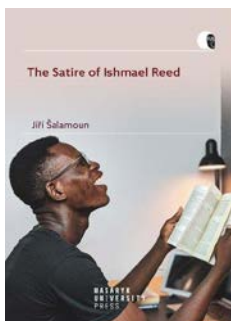
Od roku 1949 se *Spisy* proměnily na časopis *Scripta medica*, vycházející do roku 2010.

Profesor Edward Babák

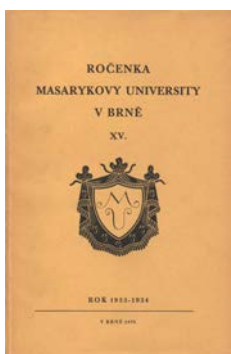
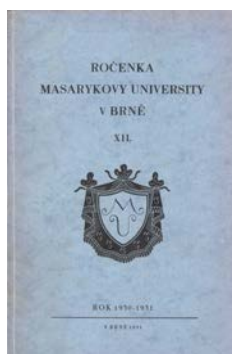

Spisy Filosofické fakulty v prvním svazku uveřejnily dílo Rudolfa Urbánka: *Jednota bratrská a vyšší vzdělání až do doby Blahoslavovy*. Příspěvek k 400. výročí narozenin Blahoslavových. V edici dosud vyšlo 493 publikací.

Sv. č. 1: Rudolf Urbánek: **Jednota bratrská a vyšší vzdělání až do doby Blahoslavovy**, 1923

Sv. č. 493: Jiří Šalamoun: **The Satire of Ishmael Reed**, 2019

Dnešním Výroční zprávám předcházely **Ročenky Masarykovy university**

1939–1945

Doba umlčení i umučení autorů

Univerzitní edice „Spisy“ společně se „Sbírkou spisů“ a „Ročenek MU“ uveřejnily do roku 1939 přes 700 svazků.

Uzavření vysokých škol nacisty 17. 11. 1939 přerušilo tvůrčí i publikační činnost univerzity. Řada vynikajících vědců a profesorů se po válce k psaní již nikdy nevrátila: Vladimír Groh (1895–1941), Vojtěch Rosický (1880–1942), Josef Tvrdý (1877–1942), Josef Sahánek (1896–1942), Jan Vážný (1891–1942), Miroslav Křivý (1896–1942), Jan Florian (1897–1942), Karel Hora (1901–1942), František Koláček (1881–1942), Antonín Šimek (1887–1942), Bohumil Baxa (1874–1942), František Říkovský (1901–1942), Jan Uher (1891–1942), Bohumil Kladivo (1888–1943), Jaromír Sedláček (1885–1945), Vladimír Helfert (1886–1945).

Konec svobody slova

Komunistický režim přijetím Tiskového zákona č. 94/1949 Sb. získal plně řízení a kontrolu nad vydáváním neperiodických publikací. Zákon zamezil nakladatelskou činnost jednotlivcům a zrušil možnost vydávat tisky vlastním nákladem. Během jednoho roku tak zaniklo 371 soukromých nakladatelství. Nově založená nakladatelství řídilo ministerstvo kultury nebo resorty státní správy.

Pro Masarykovu univerzitu vydávání většiny publikací dlouhodobě zajišťovalo Státní pedagogické nakladatelství. Stát kromě obsahové cenzury zavedl přídělový systém uvolňování zásob papíru pro tisk publikací, a reguloval tak náklady vydávaných knih.

Přesto se v 50. letech podařilo navázat na zakladatelskou tradici založením *Sborníků prací* existujících fakult. Bylo to vykoupeno i prorežimními texty.

1952

Sborník prací Filosofické fakulty brněnské university (*Studia minora facultatis philosophicae universitatis Brunensis*). Jednotlivé řady *Sborníku* položily základ specializovaných časopisů, do nichž se zvláště po roce 2008 transformovaly. Vznikla periodika splňující přísná kritéria vědeckých časopisů, která jsou podrobně popsána v samostatné kapitole.

Řada A jazykovědná (1952–2008),

Řada B filozofická (1953–2008),

Řada C historická (1954–2008),

Řada D literárněvědná (1954–1997),

Řada E archeologicko-klasická (1956–1995),

Řada F uměnovědná (1957–1995),

Řada G sociálních věd (1957–1985) / sociálněvědní (1986–2003),

Řada H hudebněvědná (1966–2008),

Řada I pedagogicko-psychologická (1966–1995),

Řada K germanisticko-anglistická (1979–1994),

Řada L romanistická (1979–2008),

Řada S anglistická (1995–2008),

Řada M archeologická (1996–1998),

Řada N klasická (1996–2008),

Řada P psychologická, *Annales psychologici* (1996–2010),

Řada R germanistická (1996–2008),

Řada U pedagogická (1996–2008),

Řada T politologická (1997),

Řada Q teatrologicko-filmologická (1998–2001),

Řada V literárněvědná bohemistická, *Bohemica litteraria* (1998–2008),

Řada X literárněvědné slavistiky (1998–2008),

Řada O filmologická (2002, 2005).

Sborník prací Lékařské fakulty brněnské university
 Edice vycházela v letech 1952–2005.

Sv. č. 121: Karel Janků, Petr Janků a kol.: **Kardiovaskulární choroby v těhotenství**, 2005

Sborník prací Pedagogické fakulty

Sborník vycházel v následujících řadách:

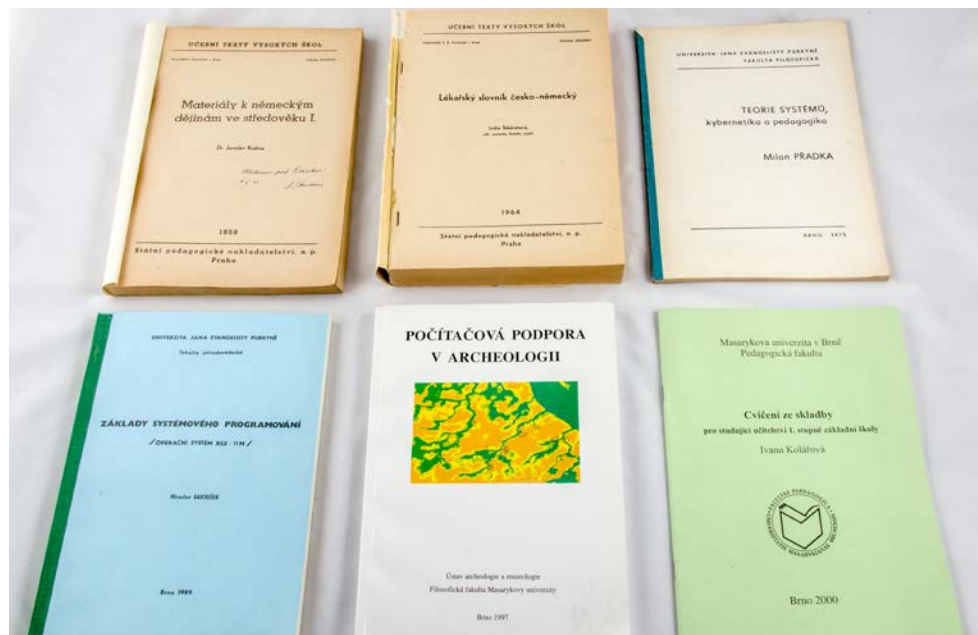
Řada hudebně výchovná (1956–2018),
 Řada jazyková a literární (1957–2018),
 Řada tělovýchovná (1957–2009),
 Řada pedagogika a psychologie (1958–2011),
 Řada společenských věd (1959–dosud jako periodikum),
 Řada přírodních věd (1961–2005),
 Řada matematicko-technických věd (1966–1988),
 Řada esteticko-výchovná (1968–2008),
 Řada literatury pro mládež a literární výchovy (1988),
 Řada matematických věd (1990–2012),
 Řada fyzikálně technických věd (1991–1996),
 Malá řada teoretické literatury pro mládež (1992–1996),
 Řada evropských studií (2000–2008),
 Řada občanské výchovy (2000–2009),
 Řada cizích jazyků (2004–2017),
 Řada výchovy ke zdraví (2006).

Sv. č. 274: Petr Hala (ed.): **Musica viva in schola XXVI.**, 2018

Skripta – poznávací znamení vysokých škol

V 50. letech po přísném výběru vydávala univerzita učební texty prostřednictvím Státního pedagogického nakladatelství. Po získání vlastního vydavatelského oprávnění v 60. letech jejich počet strmě narostl a do dnešních dnů bylo vydáno několik tisíc titulů. V posledních desetiletích jsou vydávány i v elektronické a multimediální podobě.

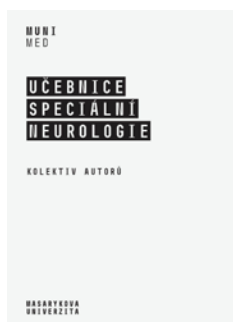

**IMPACT. Inovace a modernizace studijních oborů
Fakulty sportovních studií Masarykovy univerzity.**
Tituly vycházely v tištěné i elektronické verze.

Pavel Korvas, Ladislav Bedřich
a kol.: **Struktura sportovního
výkonu**, 2014

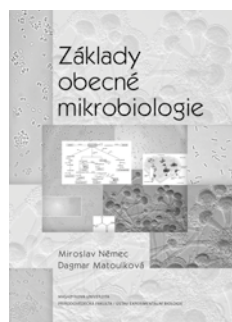
Z nových učebních textů vybíráme:

Kolektiv autorů: **Učebnice
speciální neurologie**

Jiří Kroupa, Jaroslav Benák:
**Základy politického systému
České republiky**

Dagmar Matoušková, Miroslav
Němec: **Základy obecné
mikrobiologie**

Martina Bernaciková, Kateřina
Kapounková, Jan Novotný, Vladimír
Pospíchal, Ivan Struhár: **Zátěžová
diagnostika v tělovýchovné
a sportovní praxi**

Andrea Pokorná, Alena
Komárková, Andrea
Menšíková, Marta Šenkyříková:
**Ošetrovatelské postupy
založené na důkazech**

Vojtěch Mornstein, Jiří Dostál,
Iva Slaninová: **Modelové testové
otázky k přijímacím zkouškám
na LF MU (fyzika, chemie,
biologie)**

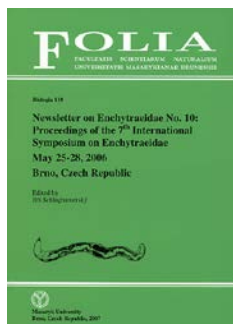
1960–1990 pod jménem Univerzita Jana Evangelisty Purkyně (UJEP)

Jméno Masarykovo v názvu školy bylo pro režim ideově neúnosné a v 50. letech bylo vypouštěno. Od roku 1960 byl název změněn na *Univerzita Jana Evangelisty Purkyně* (ve hře byly i názvy Univerzita pracujících, Univerzita Klementa Gottwalda).

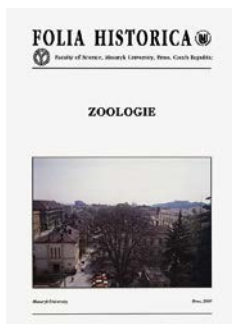
1960

Folia Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Purkynianae Brunensis

Edici vydává přírodovědecká fakulta od roku 1960 v několika řadách: Biologia, Geographia, Geologia, Historica, Chemia, Mathematica, Physica. Od roku 1991 vychází edice pod názvem *Folia Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Masarykianae Brunensis*.

Biologia 110: Jiří Schlaghamerský (eds.): **Newsletter on Enchytraeidae No. 10: Proceedings of the 7th International Symposium on Enchytraeidae. May 25–28, 2006, Brno, Czech Republic, 2007**

Historica 72: František Kubiček, Jaromír Vaňhara: **Zoologie. Dějiny oboru na Masarykově univerzitě v Brně, 2003**

Mathematica 19: **Ivan Kolář: Covariant Approach to Weil Bundles, 2016**

1965

Vlastní nakladatelská činnost univerzity

Po dlouholetém úsilí bylo univerzitě 1. června 1965 uděleno vydavatelské oprávnění pro vydávání a rozšiřování vědeckých prací. Nakladatelská činnost univerzity se rozvinula v nových řadách vydávaných sborníků, monografií a učebních textů. O její zajištění dbalo nově založené ediční oddělení s vlastní tiskárnou. Významnou oblastí se stala mezinárodní výměna odborné literatury mezi univerzitou a téměř 2 500 institucemi z celého světa. Za tituly, které univerzita vydávala, získala například do roku 1986 zahraniční literaturu v hodnotě 32 milionů korun. Slibný rozvoj zastavila normalizace po roce 1968, režimní útlak a pronásledování autorů.

1967

Spisy Pedagogické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Brně

(Od roku 1990 po názvem *Spisy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity*).

Vycházely v letech 1967–2016.

Sv. č. 1: Josef Kopáč: **Josef Ůlehla a moravské učitelstvo**, 1967

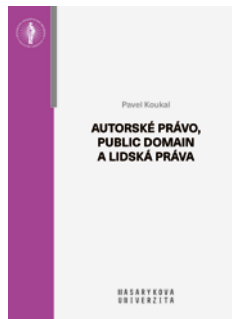

Sv. č. 173: Věra Janíková, Světlana Hanušová (eds.): **Výzkum učení a vyučování cizích jazyků**, 2016

1971

Spisy Právnické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Brně

V edici vychází vědecké monografie, sborníky z vědeckých konferencí, vědecké výstupy z projektů. Od roku 1991 pod názvem *Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity*.

Sv. č. 647: Pavel Koukal: **Autorské právo, public domain a lidská práva**, 2019

Scripta Přírodovědecké fakulty UJEP navazují na edici *Spisy Přírodovědecké fakulty*. V deseti číslech běžného roku zaznamenávají menší práce z oboru biologie, chemie, fyziky, matematiky, geologie a geografie.

1990: V tiráži opět Masarykova univerzita

Zrušení cenzury, navrácení akademických svobod a původního jména univerzitě po sametové revoluci vedlo ke strmému nárůstu vydávaných knih a časopisů. Univerzita se rozšířila o nové fakulty, rozrostl se autorský kolektiv, zvýšily se nároky studentů na učební texty. Brzy po roce 2000 začaly vycházet elektronické a multimediální učební texty. Masarykova univerzita se stala stálíci na knižním trhu. A nepůsobila na něm osamoceně. Jan Halada v *Encyklopedii českých nakladatelství 1949–2006* uvádí: „... od počátku roku 1990 dramaticky stoupal počet nakladatelů v podobě jakési dábelské erupce dosud potlačované potence, takže číslo předlistopadových pětáctýřiceti nakladatelství působilo směšně v porovnání s údaji, které přinášel každý další půlrok. V červnu 1990 bylo nakladatelů přibližně čtyři sta, ... v červnu 1991 dokonce okolo 2 500!“ Ve *Zprávě o českém knižním trhu 2017/18* uvádí Svaz českých knihkupců a nakladatelů již 6 986 registrovaných nakladatelů. V přebohatém nakladatelském prostředí tak musí univerzita obhájit svou nakladatelskou niku, udržet přízeň autorů i čtenářů.

1991

Učebnice Právnické fakulty MU

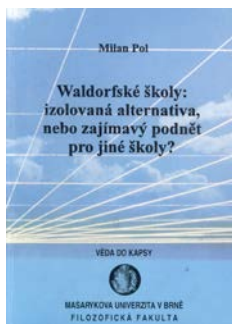
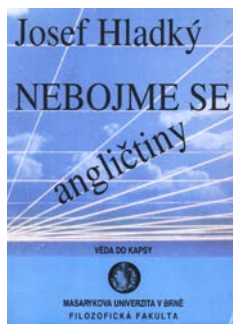

Sv. č. 1: Marta Kadlecová et al.: **Československé dějiny státu a práva (1918–1945)**, 1991

Sv. č. 544: Lukáš Potěšil, Alžběta Králová, Jiří Venclíček: **Správní právo procesní (v příkladech a otázkách)**, 2018

Věda do kapsy

Knižní edice vydávaná katedrami Filozofické fakulty MU v letech 1991–1995.

Sv. č. 1: Josef Hladký: **Nebojme se angličtiny**, 1991

Sv. č. 9: Milan Pol: **Waldorfské školy: izolovaná alternativa, nebo zajímavý podnět pro jiné školy?**, 1995

1997

Torzo

Knižní edice Katedry filozofie Filozofické fakulty, která vycházela v letech 1997 až 2008.

Sv. č. 1: Josef Šmajs: **Konflikt přirozené a kulturní evoluce**, 1997

Sv. č. 10: Josef Šmajs: **Uvedení do evoluční ontologie**. Studijní text pro posluchače filosofických oborů, 2008

1999

Edice kontinuálního vzdělávání v medicíně

Vycházela v letech 1999–2007 péčí Lékařské fakulty.

Sv. č. 1: Petr Gál, František Tecl: **Compartment syndrom – závažná komplikace chirurgie a traumatologie**, 1999

Sv. č. 16: Martin Smrčka, Vladimír Příbáň, Filip Otevřel, Roman Gál: **Patofyziologie mozkové ischemie**, 2007

Ediční řada Monografie

Vychází od roku 1999 péčí Mezinárodního politologického ústavu Fakulty sociálních studií.

Sv. č. 1: Markéta Pitrová: **Institucionální struktura Evropské unie**, 1999

Sv. č. 69: Marcela Voženílková: **Personalizace politiky v České republice**, 2018

Ediční řada Sborníky

Vychází od roku 1999 péčí Mezinárodního politologického ústavu Fakulty sociálních studií.

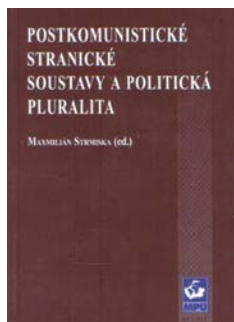

Sv. č. 3: Petr Fiala, Břetislav Dančák (eds.): **Národnostní politika v postkomunistických zemích**, 2000

Sv. č. 57: Vojtěch Šimíček (ed.): **Regulace médií**, 2018

Ediční řada Studie

Vycházela v letech 1999–2007 péčí Mezinárodního politologického ústavu Fakulty sociálních studií.

Sv. č. 9: Maxmilián Strmiska (ed.): **Postkomunistické stranické soustavy a politická pluralita**, 1999

Sv. č. 48: Michal Kořan, Martin Hrabálek (eds.): **Česká zahraniční politika: aktéři, struktura, proces**, 2007

2004

Multimediální učební text

Edice multimediálních pomůcek PrF MU / Edice multimediálních učebních textů. Vychází od roku 2004 péčí Právnické fakulty.

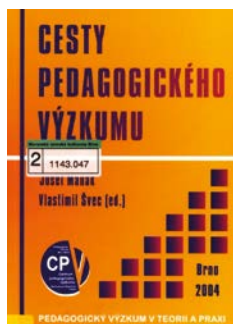

Sv. č. 2: Miloš Večeřa et al.: **Základy teorie práva. Multimediální učební text**, 2004

Sv. č. 76: Eva Žatecká: **Trestní právo hmotné a procesní. Obecná část. Multimediální učební text**, 2012

Pedagogický výzkum v teorii a praxi

Vychází od roku 2004 péčí Pedagogické fakulty. V ediční řadě jsou publikovány odborné knihy vycházející z projektů základního i aplikovaného výzkumu v oblasti vzdělávání. Řada je otevřena také excelentním disertačním pracím studentů PdF MU.

Sv. č. 1: Josef Maňák, Vlastimil Švec (eds): **Cesty pedagogického výzkumu**, 2004

Sv. 46: Jan Tupý: **Tvorba kurikulárních dokumentů v České republice (1989–2017)**, 2018

2006

Etnologické studie

Ediční řada vydávaná od roku 2006 Ústavem evropské etnologie Filozofické fakulty.

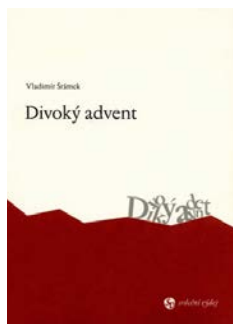

Sv. č. 1: **Středověké a novověké zdroje tradiční kultury**. Sborník příspěvků ze semináře konaného 30. listopadu 2005 v Ústavu evropské etnologie, 2006

Sv. č. 22: Marta Botíková, Miroslav Válka a kol.: **Ethnology for the 21st Century. Bases and Prospects**, 2017

Srdeční výdej

Srdeční výdej je edice současné české poezie, v prvních čtyřech titulech pocházející z lékařského pera. Některé tituly se však tomuto zvyku vymykají a snaží se na svět pomoci dobré poezii obecně. Vychází od 2006 dodnes; ve spolupráci s MU vyšlo do roku 2013 čtrnáct titulů.

Sv. č. 1: Vladimír Šrámek: **Divoký advent**, 2006

2007

Dissertationes Archaeologicae Brunenses/Pragensesque

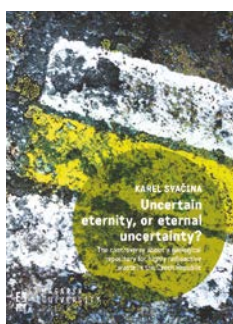
Ediční řadu společně vydávají Ústav archeologie a muzeologie FF MU a Ústav pro archeologii FF UK. Od roku 2007 zde postupně vycházejí vybrané disertační práce obhájené na některém z těchto ústavů. V rámci související subedice „Dissertationes Archaeologicae Brunenses/Pragensesque. Supplementum“ vyšly výběry z příspěvků přednesených na doktorských seminářích pořádaných v rámci grantového projektu GAČR Moravskoslezská škola doktorských studií.

Sv. č. 4: Inna Mateiciucová:
Talking Stones: The Chipped Stone Industry in Lower Austria and Moravia and the Beginnings of the Neolithic in Central Europe (LBK), 5700-4900 BC, 2008

Sv. č. 18: Ondřej Mlejnek: **Paleolit východních svahů Drahanské vrchoviny,** 2015

EDIS – ediční řada disertačních prací
Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity
 Vychází od roku 2007 péčí Fakulty sociálních studií.

Sv. č. 1: Václav Štětka: **Mediální integrace národa v době globalizace**, 2007

Sv. č. 20: Karel Svačina: **Uncertain eternity, or eternal uncertainty? The controversy about a geological repository for highly radioactive waste in the Czech Republic**, 2019

Ediční řada **Centra výzkumu konkurenční schopnosti české ekonomiky**
 Péčí pracoviště Ekonomicko-správní fakulty bylo vydáno 10 svazků.

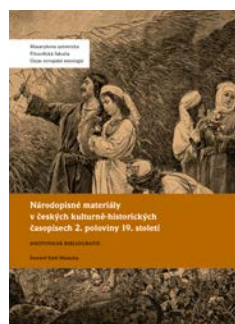
Antonín Slaný a kol.: **Faktory konkurenční schopnosti (komparace zemí V-4)**, 2007

Antonín Slaný a kol.: **Konkurenční schopnost, růstová výkonnost a stabilita české ekonomiky**, 2011

2009

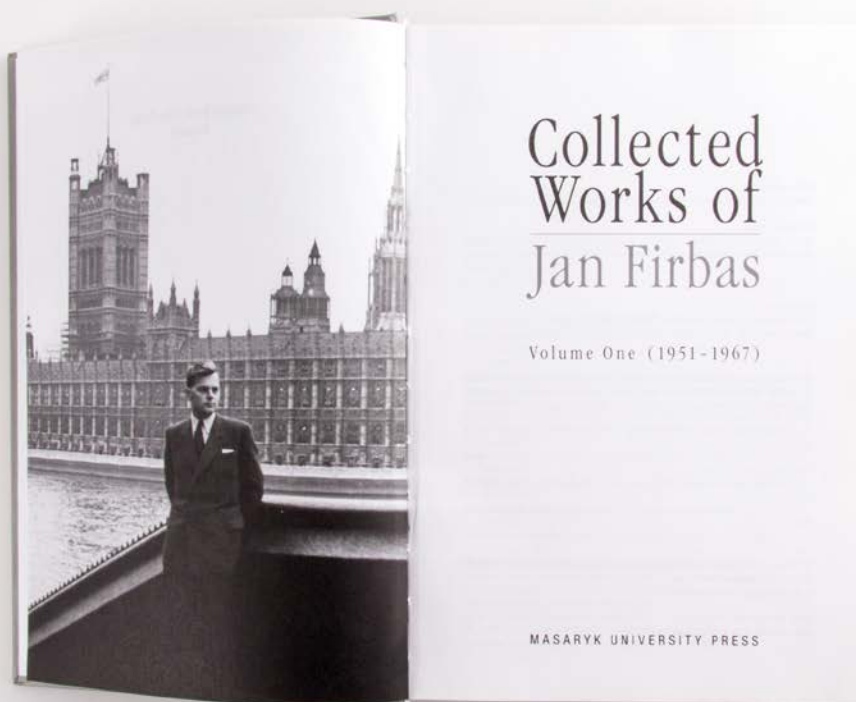
Etnologické materiály

Ediční řada Ústavu evropské etnologie Filozofické fakulty.

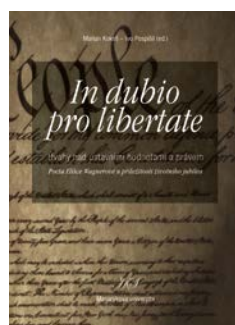
Sv. č. 1: Emil Malacka (ed.): **Národopisné materiály v českých kulturně-historických časopisech 2. poloviny 19. století**. Anotovaná bibliografie, 2009

Sv. č. 5: Miroslav Válka, Martina Pavlicová, Alena Křížová, Roman Doušek, Daniel Drápala: **Od národopisu k evropské etnologii. 70 let Ústavu evropské etnologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity**, 2016

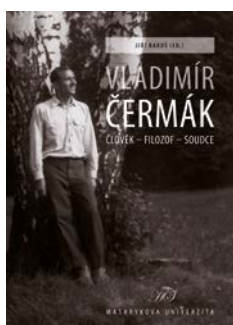

Pocta osobnostem

Vychází od roku 2009 péčí Nakladatelství Munipress. Edice představuje významné osobnosti spjaté s Masarykovou univerzitou.

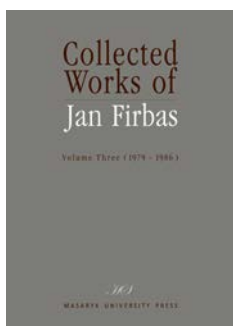
Sv. č. 1: Marian Kokeš, Ivo Pospíšil (eds.): **In dubio pro libertate. Úvahy nad ústavními hodnotami a právem z pohledu základních svobod. Pocta Eliše Wagnerové u příležitosti životního jubilea**, 2009

Sv. č. 2: Jiří Baroš (ed.): **Vladimír Čermák. Člověk – filozof – soudce**, 2009

Sv. č. 3: Jiří Hlušíčka: **Bohdan Lacina**, 2011

Sv. č. 4–6: **Collected Works of Jan Firbas. Vols. 1–3, 2011–2014**

Sociální pedagogika

Vychází péčí Pedagogické fakulty. Ediční řada vznikla, aby komplexněji vyjádřila portfolio odborného působení katedry sociální pedagogiky. Sloučila a transformovala proto starší ediční řady a učinila z nich své profilace: *Sociálně pedagogický výzkum*, *Diskursy v sociální pedagogice*, *Aplikované drama* (dříve *Dramatická výchova*). V nich spojuje teoretické ukotvení sociální reality, metodologické přístupy vhodné pro zkoumání žité reality specifických skupin a výzkumné závěry aplikované do edukační praxe. Zaměření ediční řady je cíleno na vysvětlení života specifických skupin v souvislosti s působením sociálního pedagoga.

Sociálně pedagogický výzkum

Ediční řada se zaměřuje na výzkum v sociálně pedagogickém prostředí. Ten je orientován svými cílovými skupinami (skupiny ze sociálně vyloučeného prostředí, skupiny vymezené volnočasovými aktivitami, skupiny sociálně ohrožené – mládež, senioři) a také lokalitami možného působení sociálních pedagogů.

Sv. č. 1: Lenka Gulová et al.:
**Analýza vzdělávacích potřeb
romských žáků**, 2010

Sv. č. 6: Denisa Denglerová:
**Testování kognitivních
schopností dětí v kulturně
rozmanité společnosti**, 2015

Diskursy v sociální pedagogice

Vychází od roku 2014. Ediční řada publikuje texty výzkumného charakteru, ale i teoreticky nebo didakticky koncipované texty. Tematicky se ediční řada orientuje na práci sociálního pedagoga se specifickými sociálními skupinami nebo na žitou realitu specifických sociálních skupin.

Sv. č. 1: Dušan Klapko, Lenka
Remšová a kol.: **Výzkumný
exkurz do diskursů o Romech**,
2014

Sv. č. 2: Dušan Klapko:
**Výzkumný exkurz do edukace
romských žáků**, 2017

Dramatická výchova

Vychází od roku 2013. V ediční řadě jsou publikovány teoretické a výzkumné studie a také didakticky zaměřené práce z oblasti tzv. aplikovaného dramatu orientované na užití dramatických metod v praxi sociálního pedagoga s nejrůznějšími cílovými skupinami.

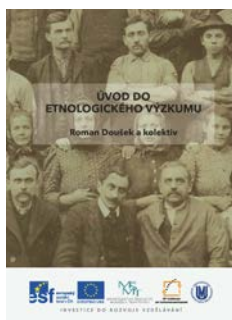
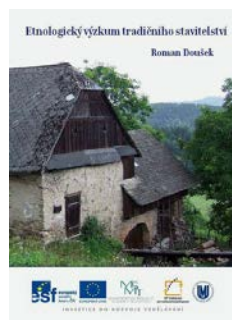

Sv. č. 1: Lenka Remsová, Dušan Klapko et al.: **Výzkumný exkurz do dramatické výchovy**, 2013

2013

Etnologické příručky

Ediční řadu vydává Ústav evropské etnologie Filozofické fakulty.

Sv. č. 1: Roman Doušek: **Etnologický výzkum tradičního stavitelství**, 2013

Sv. č. 7: Roman Doušek a kol.: **Úvod do etnologického výzkumu**, 2014

Edice Železniční reformy

Vychází od roku 2013 péčí Ekonomicko-správní fakulty.

Sv. č. 1: Martin Kvízda, Zdeněk Tomeš a kol.: **Modely a metody regulace konkurenčního prostředí na trhu železničních dopravních služeb**, 2013

Sv. č. 6: Martin Kvízda, Tomáš Paleta a kol.: **Železnice a evropská dopravní politika – ideje, strategie, nástroje a jejich aplikace**, 2018

Poprvé v češtině

Vychází od roku 2013 péčí Nakladatelství Munipress. Edice zpřístupňuje českým čtenářům významná díla světové odborné literatury, která doposud nebyla v českém jazyce publikována.

Sv. č. 1: Marie Jahoda et al.:
Marienthal. Sociografie komunity nezaměstnaných, 2013

Sv. č. 5: Siddhartha Mukherjee:
Gen. O dědičnosti v našich osudech, 2019

Slavica Universitatis Masarykianae

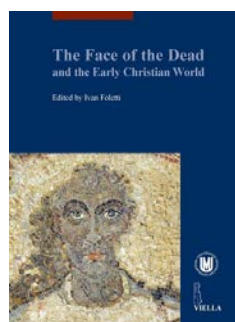
Vychází péčí Nakladatelství Munipress a Filozofické fakulty.

Sv. č. 1: Slavomír Wollman:
Slovanské literatury ve střední Evropě, 2013

Studia Artium Mediaevalium Brunensia

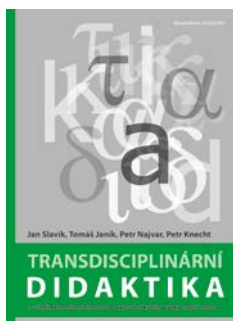
Ediční řada vydávaná od roku 2013 Seminářem dějin umění Filozofické fakulty ve spolupráci s nakladatelstvím Viella libreria editrice, Roma.

Sv. č. 1: Ivan Foletti, Alžběta Filipová (eds.): **The Face of the Dead and the Early Christian World**, 2013

Syntézy výzkumu vzdělávání

Vychází péčí Pedagogické fakulty. Ediční řada je platformou pro komunikaci obecnějších a širších (vč. interdisciplinárních) poznatků o vzdělávání. Knihy jsou zpravidla zpracovány širším autorským kolektivem složeným z odborníků z různých pracovišť České republiky. Jsou koncipovány jako přehledové, a to jak výběrem témat, tak zpracováním.

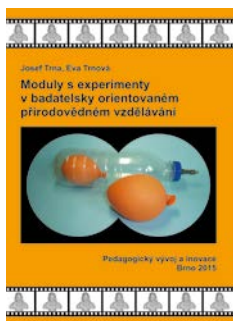
Sv. č. 1: Tomáš Janík et al.: **Kvalita (ve) vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky**, 2013

Sv. č. 3: Jan Slávik, Tomáš Janík, Petr Najvar, Petr Knecht: **Transdisciplinární didaktika: o učitelském sdílení znalostí a zvyšování kvality výuky napříč obory**, 2017

2014

Pedagogický vývoj a inovace

Vychází péčí Pedagogické fakulty. Ediční řada je zaměřena na publikování výstupů aplikovaného pedagogického výzkumu s důrazem na vývojové a inovační práce. Řada je cílena zejména na překlenutí propasti mezi pedagogickou teorií a školskou praxí. Publikované práce v podobě odborných knih vždy obsahují dvě organicky propojené základní složky: výzkumnou a vývojovou. Proto jsou publikace řady adresovány širšímu okruhu čtenářů – od pedagogických výzkumníků, přes doktorandy, studenty učitelství až po učitele v praxi. Publikace vycházejí v češtině i angličtině.

Sv. č. 1: Josef Trna: **New Roles of Simple Experiments in Science Education**, 2014

Sv. č. 2: Josef Trna, Eva Trnová: **Moduly s experimenty v badatelsky orientovaném přírodovědném vzdělávání**, 2015

Pedagogika v teorii a praxi

Vychází péčí Pedagogické fakulty.

V ediční řadě vychází teoretické a výzkumné studie a také didakticky zaměřené práce orientované na učitele v praxi a studenty učitelství. Publikace se opírají o pedagogické výzkumy realizované na PdF MU i o nejnovější poznatky z oboru pedagogika. Řada publikací má mezioborový charakter, jejich obsah leží na pomezí zejména pedagogiky a pedagogické psychologie.

2015

Reflexe

Vychází péčí Pedagogické fakulty.

Do ediční řady jsou přijímány populárně či esejisticky pojaté publikace, fejetony, rozhovory a další typy textů reflektující dnešní dobu z odborných či uměleckých pozic. Zpravidla jde o díla menšího rozsahu vyznačující se pronikavým vhladem do problematiky jednotlivých oborů rozvíjených na Pedagogické fakultě MU.

2016

Cizí jazyky a jejich didaktiky: teorie, empirie, praxe

Vychází péčí Pedagogické fakulty.

V ediční řadě jsou publikovány odborné knihy z oblasti teoretického i empirického výzkumu procesů učení a vyučování cizích jazyků. V publikacích této řady se očekává interdisciplinární přístup ke zkoumaným tématům opírající se o lingvistické, literárně vědné, pedagogické a psychologické vědní disciplíny, stejně jako o filozofii řeči, kulturologii, teorii osvojování jazyků, teorii komunikace, multidimenzionální koncept mnohojazyčnosti či jazykové plánování a jazykovou politiku. V této řadě mohou být publikovány rovněž excelentní disertační práce studentů PdF MU.

Cizí jazyky: jazykovědné a literárně vědné studie

Иностранные языки: лингвистические и литературоведческие исследования

Foreign Languages: Linguistics and Literature Studies

Vychází péčí Pedagogické fakulty.

Do ediční řady jsou zařazovány odborné publikace zpracovávající výzkumné otázky z oblasti fonetiky, morfologie, větné skladby, lexikologie a dalších lingvistických odvětví, ale také studie zabývající se nejrůznější problematikou z literární teorie a historie, analýzy literárních textů, nebo literatury pro děti a mládež. Knihy vycházejí z kulturních kontextů anglofonních, germanofonních, frankofonních i slovanských a jsou psány buď v jazyce dané oblasti, nebo česky.

Sv. č. 1: Vlastimil Švec et al.:
Znalostní báze učitelství, 2014

Sv. č. 4: Vlastimil Švec a kol.:
Studenti učitelství mezi tacitnými a explicitními znalostmi, 2016

Sv. č. 1: Jiří Poláček: **Básnický rok**, 2015

Sv. č. 3: Tomáš Janík: **Nedělní pedagogické krasořeči**, 2019

Sv. č. 1: Petra Suquet: **Jazykový obsah učebnic francouzštiny pro začátečníky a referenční úroveň A1**, 2016

Sv. č. 8: Marie Chválková:
Příležitosti k rozvoji autonomie žáka v hodinách anglického jazyka, 2018

Sv. č. 1: Oksana Ushakova:
Функционирование слов категории состояния в древнерусских памятниках XII–XVII вв. (Funkcionirovanije slov kategorii sostojanija v drevnërussskich pamjatnikach XII–XVII vv.), 2016

Sv. č. 7: Hana Peloušková:
Německé konstrukce s es a jejich české protějšky, 2018

Matematika a didaktika matematiky

Vychází péčí Pedagogické fakulty.

Do ediční řady jsou zařazovány tituly věnované rozličným tématům souvisejícím s matematikou a didaktikou matematiky. Jedná se jak o výsledky základního výzkumu v oblasti teoretické matematiky, tak i o výsledky výzkumu v oblasti teorie vyučování matematice na všech stupních a typech škol. Významné jsou zejména monografie věnované výuce matematiky u žáků se specifickými vzdělávacími potřebami na jednotlivých stupních škol. Součástí ediční řady jsou i publikace věnované rekreační matematice.

Tělesná výchova a výchova ke zdraví

Vychází péčí Pedagogické fakulty.

V ediční řadě jsou vydávány teoretické, výzkumné a didakticky zaměřené práce. Publikace jsou zaměřené na výuku tělesné výchovy a výchovy ke zdraví, na pohybovou a zdravotní gramotnost dětí, na jejich pohybovou aktivitu, pohybový a výživový režim, motoriku a tělesnou zdatnost, na zdravý životní styl a zdravé chování či jednání. Publikace se opírají o výzkumy realizované na PdF MU a nejnovější poznatky z oborů vztahujících se k tělesné výchově, výchově ke zdraví, pedagogice a školnímu i mimoškolnímu prostředí.

2017

Odborné a technické vzdělávání

Vychází péčí Pedagogické fakulty.

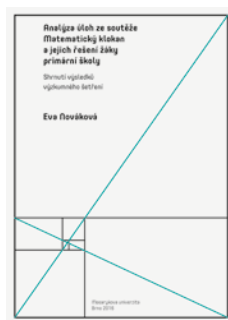
V ediční řadě jsou publikovány odborné knihy vycházející ze základního i aplikovaného výzkumu v oblasti vzdělávání tematicky příslušné k odbornému, technickému, fyzikálně-chemickému, informačnímu vzdělávání, ale také didakticky zaměřené práce orientované na učitele v praxi a studenty učitelství. Řada je otevřena i excelentním disertačním pracím studentů PdF MU.

2018

Munice

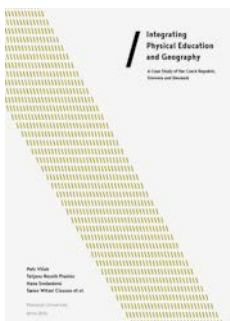
Původní populárně naučná edice nakladatelství Munipress. Přináší aktuální témata z přírodních, společenských i humanitních věd. Nabízí moderní, atraktivní a obsahově srozumitelné texty a jedinečné grafické zpracování. Munice je příspěvek k celoživotnímu vzdělávání společnosti. Pro maturanty chystající se na univerzitu i pro vysokoškoláky, kteří se chtějí podívat za hranice svého oboru. Každý svazek Munice navíc stihnete pročíst ve vlaku z Prahy do Brna. Nebo v letadle do Barcelony.

„V Munici dáváme prostor charismatickým osobnostem, které dokáží zasvěceně i pouhavě psát o těch nejaktuálnějších tématech. Munice je okno do vědění, které vzniká na naší univerzitě,“ říká šéfredaktorka edice Lenka Brodecká. Autorkou ilustrací a grafické úpravy je Nikola Kalinová, typografem Jan Anděra.

Sv. č. 1: Eva Nováková: **Analýza úloh ze soutěže Matematický klokan a jejich řešení žáky primární školy.** Shrnutí výsledků výzkumného šetření, 2016

Sv. č. 4: Irena Budínová: **Přístupy nadaných žáků 1. a 2. stupně základní školy k řešení některých typů úloh v matematice,** 2018

Sv. č. 1: Jiří Havel, Marcela Janíková, Vladislav Mužík, Leona Mužíková: **Analýza a perspektivy utváření pohybového a výživového režimu žáků na prvním stupni základní školy,** 2016

Sv. č. 2: Petr Vlček, Tatjana Resnik Planinc: **Integrating Physical Education and Geography,** 2016

Sv. č. 1: Pavel Pecina: **Fenomén odborného technického vzdělávání na středních školách,** 2017

Sv. č. 2: Zdeněk Friedmann a kol.: **Trendy a aspekty ve výuce techniky a informatiky pro potřeby mateřských a základních škol,** 2018

Sv. č. 1: David Kruml: **Věžeň to má spočítané. Lekce z teorie her,** 2018

Sv. č. 4: Pavel Lizal: **DNA jako občanský průkaz. Lekce z genetiky,** 2019

Sto tváří, sto příběhů

Vybrané osobnosti v dějinách Filozofické fakulty
Masarykovy univerzity

Lukáš Fasora a kol.

Kniha přibližuje dějiny fakulty prostřednictvím krátkých životopisů významných nebo zajímavých osobností spojených svým osudem a dílem s fakultou. Autoři využívají rozsáhlý soubor životopisných dat k interpretaci dějin fakulty z pohledu střídání akademických generací, zamýšlejí se nad jevy, které v uplynulých sto letech ovlivňovaly život akademiků a studentů, nad jevy pozitivními i negativními. Publikace proto není pouze přehledem zasloužilých osobností, respektovaných vědců a charismatických pedagogů, ale otevřeně pojednává i o životních osudech akademiků kontroverzních. Soubor biogramů podává svědectví o stoleté práci fakulty, ve které se prolínají studium, věda a politika.

Divadlo, můj osud

Setkávání s Bořivojem Srbou

Margita Havlíčková (ed.)

Deset rozhovorů O. Jeřábkové s předním českým teatrologem, historikem, dramaturgem a pedagogem Bořivojem Srbou (1931–2014). Cílem je připomenout Srbovy vzpomínky na působení v brněnských divadlech a jeho uvažování o divadle, kterému se po celý život věnoval ve svých historických a teoretických publikacích (především období české meziválečné divadelní avantgardy a divadlo v období 2. světové války). Rozhovory jsou doplněny vzpomínkovými texty přátel a studentů.

Gnóthi seauton

Sto let klasických studií v Brně v osobních vzpomínkách
i úřední korespondenci

Tomáš Weissar, Klára Modlíková, Jana Nechutová (eds.)

Kniha v první části přináší pohled na dějiny klasických studií v Brně v širším kontextu historie fakulty a společenského dění, a to zejména prostřednictvím přímého svědectví archivních pramenů a vzpomínek pamětníků. Druhou část tvoří reedice studie Františka Novotného, prvního ředitele semináře, *Gymnasion. Úvahy o řecké kultuře*.

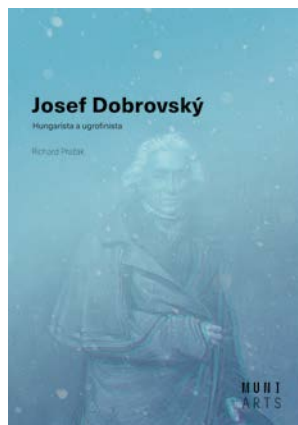

Josef Dobrovský

Hungarista a ugrofinista

Richard Pražák (autor), Michal Kovář (ed.)

Monografie se zabývá vztahem Josefa Dobrovského, zakladatele vědecké slavistiky a bohemistiky, k ugrofinským národům, zvláště k jejich jazyku, historii a kultuře. R. Pražák vychází ze svého širšího kulturně-politického a kulturně-historického přístupu k hungaristice a ugrofinistice. Na rozdíl od jejich výlučně lingvistického pojetí v nich spatřuje obory, jež se zabývají jazykem, kulturou a dějinami ugrofinských národů, ať už v užším středoevropském rámci (hungaristika), anebo v širokém rámci eurasijském (ugrofinistika).

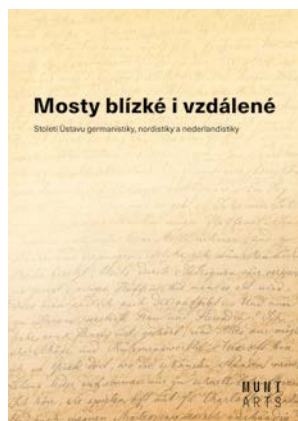

Mosty blízké i vzdálené

Století Ústavu germanistiky, nordistiky a nederlandistiky

Miluše Juříčková, Marta Kostecká, Jiří Munzar, Aleš Urválek (eds.)

Popis zápasu o profil oboru jazykové oblasti, která je nám historicky i geograficky z filologických disciplín nejbližší. I proto se otázky spojené s oborem hned od počátku dotýkaly identity univerzity, města i celé země. Po druhé světové válce pak germanistika vystavěla mosty i ke vzdálenějším oblastem, jako jsou skandinavistika a nederlandistika. Text zachycuje nikdy nekončící snahu realizovat nové a adekvátnější metody výuky či sdílení kompetencí v proměňujících se společenských podmínkách jednoho století tak, jak se odrážejí v medailonech osobností přímo i nepřímo spjatých s germanistikou.

Pod ochranou Kleiô

Historické obory na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity

Tomáš Borovský a Jiří Němec (eds.)

Ohlédnutí za proměnami, jimiž prošly historické obory. Z historického semináře se postupně oddělovaly a vznikaly další semináře a ústavy s úzkou vazbou k historii i jejím postupům – dějiny umění, archeologie, muzeologie, archivnictví a pomocné vědy historické, etnologie.

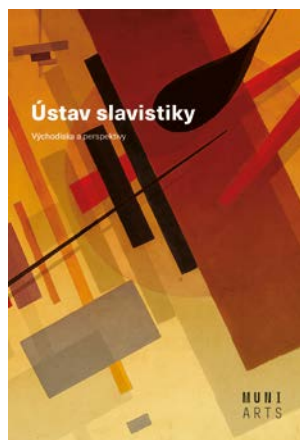

Ústav slavistiky

Východiska a perspektivy

Ivo Pospíšil a Lenka Paučová (eds.)

Přehledný průřez dějinami pracoviště od jeho založení v roce 1995 po současnost včetně výhledu do budoucnosti. Kniha obsahuje celkem deset příspěvků. Součástí je obrazová příloha, která odkazuje ke stěžejním osobnostem a k významným událostem ústavu.

Masarykova univerzita patří počtem vydávaných vědeckých a odborných časopisů k největším v České republice. Ročně produkuje víc jak 50 titulů v tištěné i elektronické podobě, z nichž většina vychází v režimu Open Access.

Portál **Journals.muni.cz**, založený a spravovaný Nakladatelstvím Munipress od roku 2014, soustřeďuje všechny časopisy vydávané univerzitou prostřednictvím celouniverzitního redakčního systému Open Journals System. Usnadňuje zájemcům orientaci v časopisecké nabídce, ale především zapojeným redakcím, autorům a recenzentům zjednodušuje celý redakční proces.

V časopisech publikují autoři z Masarykovy univerzity, z jiných univerzit a vědeckých institucí České republiky i ze zahraniční. Masarykova univerzita dbá o dodržování publikačních standardů (doporučení COPE) pro odborná periodika i o kvalitní typografické a polygrafické zpracování. Řada časopisů je díky své vysoké úrovni zařazena ve významných světových citačních databázích – Database of Open Access Journals, Scopus, Web of Science, CrossRef, ERIH PLUS, EBSCO, CEEOL, ProQuest, Ulrichsweb apod.

journals.muni.cz

Odborné, redakční i finanční zázemí časopisům poskytují jednotlivé fakulty Masarykovy univerzity. Nakladatelství MuniPress jim dává podporu provozováním systému OJS, správou databáze CrossRef, produkcí tisku, marketingem a distribucí ve světové knihovnické i knihkupecké síti.

Filozofická fakulta vydává 22 oborově specializovaných časopisů, z nichž většina je indexována v prestižních citačních databázích. Počátky vydávání periodik na fakultě sahají do 50. let 20. století, kdy začal vycházet *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity* původně ve 4, později v 9 a v 80. letech minulého století celkem v 11 řadách. Po roce 2008 se jednotlivé řady sborníku transformovaly do podoby specializovaných periodik splňujících přísná kritéria vědeckých časopisů.

Lékařská fakulta vydávala do roku 2010 časopis *Scripta medica*, který založil a redigoval Eduard Babák v edici *Spisy Lékařské fakulty* v roce 1922.

Právnická fakulta vydává tři časopisy. V období 1969–1989 publikovali pedagogové fakulty v celostátních právnických časopisech, které navázaly na periodické tiskoviny vydávané už od 20. let 20. století. Časopis *pro právní a státní vědu* vznikl původně v Právnické jednotě moravské už koncem 19. století, jeho redakce se po r. 1918 ujal František Weyr, publikoval v něm rovněž Karel Engliš. Časopis byl později vydáván vydavatelstvím a nakladatelstvím Barvič & Novotný a posléze tiskovými podniky Globus. Teoretický mezinárodní právní časopis *Revue internationale de la théorie du droit* začal dvojjazyčně vycházet v roce 1926.

Přírodovědecká fakulta vydává 4 odborné časopisy, z nichž *Archivum mathematicum* patří mezi nejdéle vycházející časopisy na univerzitě.

Pedagogická fakulta vydává 8 časopisů, některé z nich jsou zařazeny ve světových citačních databázích. Od 60. let 20. stol. začala vycházet řada *Sborníků pedagogické fakulty UJEP* (pedagogicko-psychologická, jazykově-literární, tělovýchovná, hudebně-výchovná, esteticko-výchovná, branná výchova, přírodní vědy, matematicko-fyzikální, společenské vědy), jehož společensko-vědní řada vychází jako časopis dodnes. První sborník vyšel roku 1956.

Ekonomicko-správní fakulta vydává 3 časopisy, které přinášejí nové poznatky z oblasti ekonomie, hospodářské politiky, ekonometrie, finančních trhů, bankovníctví a cestovního ruchu a problematiky s ním spojené.

Fakulta sociálních studií v současnosti vydává 5 časopisů, z nichž dva vycházejí pouze online. Některé z časopisů dříve vycházely v rámci Filozofické fakulty, po zřízení Fakulty sociálních studií byly přeneseny sem. Periodika vydávaná novou fakultou s vysokou obsahovou úrovní brzy získala prestiž a jsou indexována v předních světových databázích.

Fakulta sportovních studií vydává jeden časopis, který přináší poznatky z výzkumu, vývoje a studií v kinantropologii a příbuzných disciplínách.

Výsledky výzkumné a vědecké činnosti pravidelně přinášejí i časopisy nefakultních součástí univerzity, například Centra pro transfer technologií či Tiskového odboru rektorátu.

Již od založení univerzity v roce 1919 dbali její profesori na zveřejňování výsledků své vědecké práce a v časové ose můžeme sledovat jednotlivé etapy budování univerzitní časopisecké tradice.

1922

Scripta medica

Pod tímto názvem vycházel časopis v letech 1949–2010. Navazoval na *Spisy Lékařské fakulty Masarykovy university* založené Edwardem Babákem v roce 1922.

1952

Linguistica Brunensia

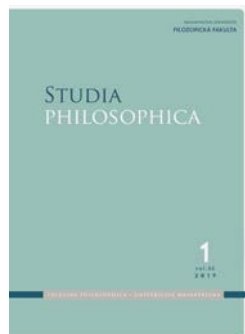
Pod samostatným názvem vychází od roku 2009. Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, řada A jazykovědná (1952–2008).

1953

Studia philosophica

Pod samostatným názvem vychází od roku 2009. Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, řada B filozofická (1953–2008).

1954

Studia historica Brunensia

Pod samostatným názvem vychází od roku 2009. Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, řada C historická (1954–2008).

1957

Opuscula historiae artium

Pod samostatným názvem vychází od roku 2009.

Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, řada F uměnovědná Opuscula historiae artium (1996–2008), dříve SPFFBU, uměnovědná řada F (1957–1995).

1959

Brno Studies in English

Pod samostatným názvem vychází od roku 2009.

Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, anglistická řada S (1995–2008), dříve řada K germanisticko-anglistická (1979–1994), ještě dříve Brno Studies in English v rámci edice *Spisy Filozofické fakulty* (1959–1976).

Sborník prací Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity – řada společenských věd

Vydává Pedagogická fakulta.

1965

Archivum mathematicum

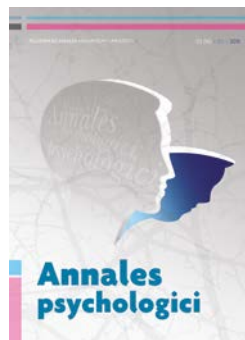
Vydává Přírodovědecká fakulta.

1966

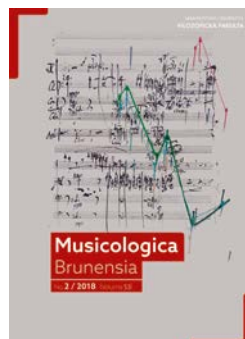
Annales psychologici

Vycházel v letech 2014–2015. Navazoval na časopis *Klinická psychologie a osobnost* (2012–2013), dříve na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, psychologická řada P, *Annales psychologici* (1996–2010), ještě dříve na SPFFBU, řada I pedagogicko-psychologická (1966–1995).

Musicologica Brunensia

Pod samostatným názvem vychází od roku 2009. Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, řada H hudebněvědná (1966–2008).

1968

Universitas. Revue Masarykovy univerzity

Celouniverzitní periodikum vydávané v letech 1968–2017, mezi léty 2012–2017 péčí Nakladatelství MuniPress.

1976

Archaeologia historica

Od roku 2010 je vydavatelem Filozofická fakulta. Časopis v letech 1976–2009 vydávala Muzejní a vlastivědná společnost v Brně jako periodický sborník příspěvků z celostátních a mezinárodních konferencí zaměřených na archeologii středověku.

1977

Études romanes de Brno

Pod samostatným názvem vychází od roku 2009.

Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, romanistická řada L (1979–2008), ještě dříve *Études romanes de Brno* v rámci edice *Spisy Filozofické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Brně* (1965–1977).

1991

Opera Slavica

Vydává Filozofická fakulta.

Pedagogická orientace

Ve spolupráci s Pedagogickou fakultou vydává Česká pedagogická společnost.

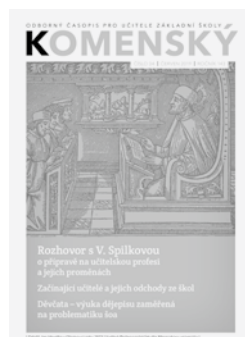

1992

Komenský

Od roku 1992 je vydavatelem Pedagogická fakulta.

Časopis založil v roce 1873 v Olomouci moravský střešolský profesor, etnograf a spisovatel Jan Havelka a je tak nejstarším pedagogickým periodikem v České republice.

1993

Časopis pro právní vědu a praxi

Vydává Právnická fakulta.

Religio: revue pro religionistiku

Vychází ve spolupráci Filozofické fakulty a České společnosti pro religionistiku.

1994

Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku

Vydává Přírodovědecká fakulta.

Politologický časopis

Vydává Mezinárodní politologický ústav Fakulty sociálních studií.

1996

Graeco-Latina Brunensia

Pod samostatným názvem vychází od roku 2009.

Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, řada N klasická (1996–2008), dříve SPFFBU, řada E archeologicko-klasická (1956–1995).

Ladění

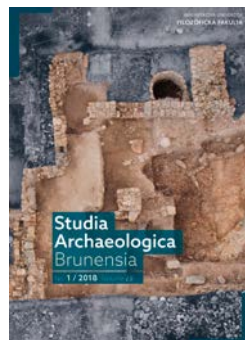
Vydávala Pedagogická fakulta v letech 1996–2011.

Studia archaeologica Brunensia

Pod samostatným názvem vychází od roku

2013. Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, řada M archeologická, Studia archaeologica Brunensia (1999–2012), dříve SPFFBU, řada M archeologická (1996–1998), ještě dříve řada E archeologicko-klasická (1956–1995).

Studia paedagogica

Pod samostatným názvem vychází od roku 2009.

Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, pedagogická řada U (1996–2008), dříve řada I pedagogicko-psychologická (1966–1995).

1997

Brünner Beiträge zur Germanistik und Nordistik

Pod samostatným názvem vychází od roku 2009. Navazuje na SPFFBU, řada R germanistická (1996–2008), dříve řada K germanisticko-anglistická (1979–1994), ještě dříve Brünner Beiträge zur Germanistik und Nordistik v rámci edice *Spisy Filozofické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Brně* (1977).

1998

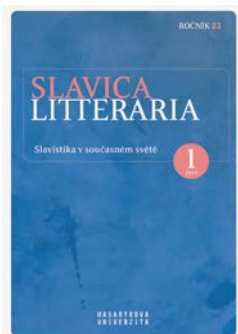
Bohemica litteraria

Pod samostatným názvem vychází od roku 2009. Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, řada V literárněvědná bohemistická – Bohemica litteraria (1998–2008), dříve SPFFBU, řada D literárněvědná (1954–1997).

Slavica litteraria

Pod samostatným názvem vychází od roku 2008. Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, řada X literárněvědné slavistiky (1998–2008), dříve řada D literárněvědná (1954–1997).

Theatralia

Pod samostatným názvem vychází od roku 2009. Navazuje na *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*, řada Q teatrologická (2002–2008), dříve řada Q teatrologicko-filmologická (1998–2001).

1999

Středoevropské politické studie

Vydával Mezinárodní politologický ústav Fakulty sociálních studií v letech 1999–2018. V tištěné podobě vycházel mezi lety 1999–2002, dále online.

2000

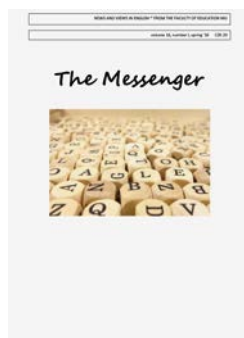
Pro-Fil

Vydává Filozofická fakulta.

The Messenger

Vydává Pedagogická fakulta. Do roku 2016 vycházel i v tištěné podobě.

2001

Národohospodářský obzor

Vydává Ekonomicko-správní fakulta. Navazuje na tradici časopisu *Obzor národohospodářský*, jehož první číslo vyšlo v Praze v roce 1896 tiskem a nákladem J. Otty.

2004

Teoretické reflexe hudební výchovy

Vydává Pedagogická fakulta.

Teoretické reflexe hudební výchovy

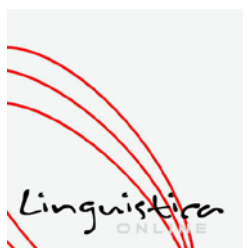
Sociální studia

Vydává Fakulta sociálních studií. Navazuje na tradici *Sborníku prací Filozofické fakulty brněnské univerzity* (1986–2003), sociálněvědní řada G, v letech 1996–1997 s názvem *Sociální studia na FF*, dříve SPFFBU, řada G sociálních věd (1957–1985).

2005

Linguistica online

Vydává Filozofická fakulta.

MUNI.CZ

Vydával Tiskový odbor rektorátu Masarykovy univerzity v letech 2005–2018.

2007

Interface

Vydává Centrum pro transfer technologií.

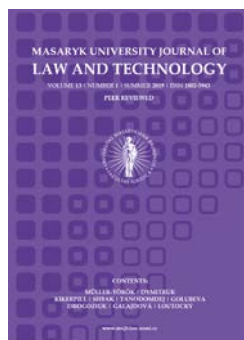
Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace

Vydává Fakulta sociálních studií.

Masaryk University Journal of Law and Technology

Vydává Právnická fakulta.

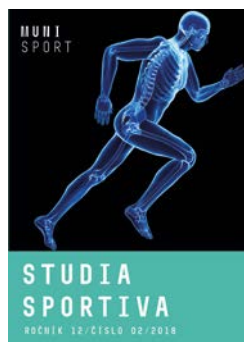
Psychoterapie

Vydává Fakulta sociálních studií.

Studia sportiva

Vydává Fakulta sportovních studií.

2008

Brünner Hefte zu Deutsch als Fremdsprache

Vydává Pedagogická fakulta.

Discourse and Interaction

Vydává Pedagogická fakulta.

Theory and Practice in English Studies

Vychází od roku 2012 na Filozofické fakultě.

Předcházela tištěná verze 2003–2005.

Новая русистика

Ve spolupráci s Filozofickou fakultou vydává Česká asociace slavistů.

2009

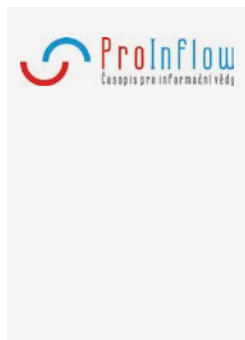
Czech-Polish historical and pedagogical journal

Vydává Pedagogická fakulta.

ProInflow: časopis pro informační vědy

Vydává Filozofická fakulta.

2010

Anthropologia Integra

Vydává Přírodovědecká fakulta ve spolupráci s nakladatelstvím CERM.

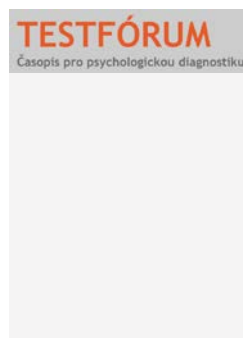
Financial Assets and Investing
Vydává Ekonomicko-správní fakulta.

Revue pro právo a technologie
Vydává Právnická fakulta.

Testfórum
Ve spolupráci s Fakultou sociálních studií vydává
Českomoravská psychologická společnost.

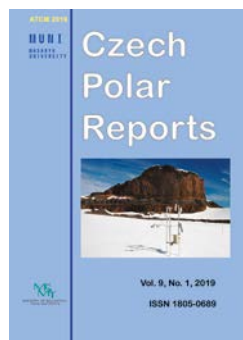
2011

Czech Journal of Tourism
Vydává Ekonomicko-správní fakulta.

Czech Polar Reports

Vydává Přírodovědecká fakulta.

TIM ezin

Vydávala Filozofická fakulta v letech 2011–2014.

2012

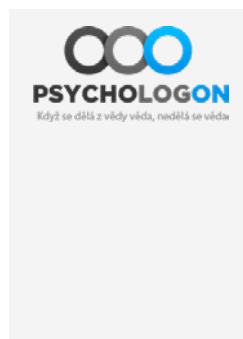
Museologica Brunensia

Vydává Filozofická fakulta, do roku 2016 ve spolupráci s Mendelovým muzeem. Navazuje na tradici časopisu *Muzeologické sešity*.

Psychologon

Vydává Filozofická fakulta.

2014

Central European Journal of Management

V letech 2014–2016 vydávala Ekonomicko-správní fakulta.

Convivium

Vydává Seminář dějin umění Filozofické fakulty ve spolupráci s Akademií věd ČR a Université de Lausanne. Navazuje na *Seminarium Kondakovianum*, časopis institutu založeného v Praze na památku Nikodima Kondakova v roce 1927.

2016

Universitas. Magazín vysokých škol

Vydává Tiskový odbor rektorátu Masarykovy univerzity. Navazuje na *Universitas. Revue Masarykovy univerzity* vycházející v letech 1968–2017.

2019

Magazín M

Vydává Tiskový odbor rektorátu Masarykovy univerzity.

Digitální knihovny: otevřená okna výsledkům vědy a výzkumu na Masarykově univerzitě

Munipress nabízí vlastními online cestami vědění a díky tomu se stal stálíci v oblasti šíření volně dostupných elektronických děl. Pro správu časopisů a monografií využívá open-source webové aplikace a systémy Open Journals System (OJS) a Open Monograph Press (OMP). Za jejich vývojem stojí skupina Public Knowledge Project (PKP), která uživatelům dává možnost upravovat systémy pro potřeby redakcí časopisů. Do této vývojové skupiny je zapojen i Radek Gomola, redaktor Munipressu, který oba systémy spravuje a rozvíjí pro potřeby univerzity. V roce 2014 zprovoznil dva portály Journals.muni.cz a Munispace.muni.cz.

Munispace umožňuje návštěvníkům vyhledávat díla podle různých kritérií. Zájemce může knihami listovat prostřednictvím flipbooků, procházet mezi nimi, prohlédávat podobné publikace a díla také stahovat. Čítárna nabízí možnost prozkoumat i další díla autorů a návštěvník tak dostává silný nástroj pro své studium a bádání.

Prostřednictvím odkazového rozcestníku v čítárně Munispace jsou dostupná elektronická díla i jiných online knihoven napříč celou Masarykovou univerzitou.

Přiblížíme ty největší a neznámější z těch, do kterých může čtenář vstoupit prostřednictvím Munispace.

REPOZITÁŘ

V univerzitním repozitáři je možné nalézt záznamy k zaměstnaneckým a jiným dílům vytvořeným pracovníky Masarykovy univerzity. Mezi záznamy může návštěvník vyhledávat, díla filtrovat, či vypisovat dle autorů. U spousty děl lze nalézt také jejich plné texty.

DIGITÁLNÍ KNIHOVNA FF MU

Digitální knihovna Filozofické fakulty Masarykovy univerzity zpřístupňuje plné texty akademických prací vydaných na fakultě. Čtenář zde nalezne digitalizovaná starší díla z knižních edic, sborníky a časopisy i nejnovější produkci.

journals.muni.cz

munispace.muni.cz

is.muni.cz/repozitar

digilib.phil.muni.cz

DIGITÁLNÍ KNIHOVNA PRÁVNICKÉ FAKULTY

Digitální knihovna začala vznikat v roce 2014 s cílem zpřístupnit knižní fond (tzv. právně-historický) Ústřední knihovny PrF široké odborné veřejnosti.

Digitální knihovna má dnes tři základní kolekce – Historický fond 1801–1918, Historický fond 1919–1950, Osobnosti.

Návštěvník může mezi knihami procházet, vyhledávat tituly na základě mnoha kritérií a v neposlední řadě si dila také stáhnout do počítače a texty si pročit.

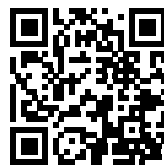

digi.law.muni.cz

ČESKÁ MATEMATICKÁ DIGITÁLNÍ KNIHOVNA

Elektronická knihovna DML-CZ nabízí přístup k dílům s matematickou tematikou napříč celou Českou republikou. Čtenář může nahlédnout do nejrozsáhlejších časopisů či prolistovat si matematické publikace od 19. století do moderní doby.

V rámci DML-CZ je přístupný rovněž časopis Přírodovědecké fakulty *Archivum mathematicum* od prvního čísla z roku 1965 po nejaktuálnější.

dml.cz

ELPORTÁL

„Prostřednictvím e-learningového portálu Masarykovy univerzity může kdokoli nahlédnout do zákoutí četných e-learningových aktivit, které jsou v rámci výuky na Masarykově univerzitě používány.“ [cit. https://is.muni.cz/clanky/2011_AMV]

is.muni.cz/elportal

KNIHY AUTORŮ Z KABINETU INFORMAČNÍCH STUDIÍ A KNIHOVNICTVÍ FF MU

V nevelké elektronické knihovně Kabinetu informačních studií a knihovnictví (KISK) jsou velmi přívětivě zpřístupněny plné texty autorů tohoto pracoviště.

eknihy.knihovna.cz

OPEN ACCESS NA PRÁVNICKÉ FAKULTĚ

Na stránkách určených pro plnění strategie Open Access Právnické fakulty Masarykovy univerzity jsou dostupné volně stažitelné monografie a sborníky z vědeckých konferencí. Stránka zároveň funguje jako rozcestník pro další elektronické zdroje fakulty.

[science.law.muni.cz/content/
cs/open-access](http://science.law.muni.cz/content/cs/open-access)

**MULTIMEDIÁLNÍ PODPORA VÝUKY KLINICKÝCH
A ZDRAVOTNICKÝCH OBORŮ: PORTÁL LÉKAŘSKÉ
FAKULTY MASARYKOVY UNIVERZITY**

Portál zpřístupňuje studentům lékařských oborů Masarykovy univerzity a Karlovy univerzity různé výukové materiály a texty pro studium klinických a zdravotnických oborů.

portal.med.muni.cz

**PROJEKT INOVACE A MODERNIZACE STUDIJNÍCH OBORŮ
FSPS (IMPACT): PORTÁL ELEKTRONICKÝCH STUDIJNÍCH
MATERIÁLŮ**

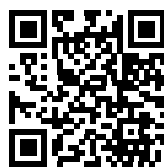
V knihovně Fakulty sportovních studií je možné nalézt velké množství studijních textů a publikací pro sportovní obory. Plné texty jsou přístupné studentům Fakulty sportovních studií po přihlášení.

fsp.muni.cz/impact/knihovna

**KNIHY VYDANÉ V RÁMCI PROJEKTU SPOLUPRÁCE
V KINANTROPOLOGII NA FSPS MU**

Fakulta sportovních studií připravila pro čtenáře moderní multimediální knihovnu určenou převážně pro e-learning sportovních oborů a disciplín. Publikace je možné prohlížet online přímo na webu nebo si je stáhnout do libovolného zařízení, ať už se jedná o operační systém Android, iOS nebo třeba Windows. Většina publikací je zde volně ke stažení.

emuni.publi.cz

**MUNIMEDIA: KNIHY KATEDRY MEDIÁLNÍCH STUDIÍ
A ŽURNALISTIKY FSS MU**

Malá knihovna je určena zájemcům o mediální studia a žurnalistiku. Návštěvník stránky zde nalezne několik volně stažitelných publikací v různých formátech vhodných pro čtení v počítači nebo v mobilním zařízení.

www.munimedia.cz/book

Další knihovny s volně stažitelnými elektronickými knihami a jinými díly:

PUBLIKACE TEIRESIÁS

PROJEKT IKAPSY

[teiresias.muni.cz/ke-stazeni/
publikace](http://teiresias.muni.cz/ke-stazeni/publikace)

[opvk.fss.muni.cz/ikapsy/
publikace](http://opvk.fss.muni.cz/ikapsy/
publikace)

epi

log

V nevelkém domku na svahu brněnské Kraví hory, sídle Munipressu, se dějí zajímavé a pro identitu a činnost univerzity důležité věci. Munipress nakladatelsky pečuje o více než padesátku odborných časopisů a produkuje mnoho desítek tištěných a elektronických publikací ročně. Publikace, které Munipress vydává, reprezentují šíři univerzitních oborů a jsou v jistém smyslu zhmotněním vize spojení akademické výuky a výzkumu. Nejde jen o úctyhodný objem práce nakladatelství a kvalitu jeho díla, které se často dostává do mezinárodní distribuce a sklízí významné ceny, ale hlavně o nezapustitelný ráz činnosti nakladatelství, které svou agilností ve vydávání nekomerčních a nekonformních titulů ukazuje na rozměr akademické svobody.

Munipress je důležitým členem akademické rodiny Masarykovy univerzity, jednou z jejích organických částí. Není to zdaleka tak samozřejmé, jak by se mohlo zdát. Ne všechny univerzity na světě mají svá nakladatelství – některé volí spíše cestu spolupráce s místním nezávislým nakladatelským domem nebo volí různé kombinaci domácích a zahraničních publikačních zajištění. Ambiciózní univerzita, která by se chtěla přibližovat „zlatému univerzitnímu standardu“ a velkým vzorům, například ve Velké Británii či USA, by však měla mít své nakladatelství, které vystavuje na odiv i k důkladnému studiu výsledky výzkumu a výuky akademiků. Přejme tedy Munipressu mnoho úspěchů do dalších let!

Lukáš Fasora a Jiří Hanuš

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

Redakční tým Munipress děkuje všem spolupracovníkům, kteří pomohli při sestavování mozaiky historie univerzitní ediční činnosti, Luděku Navrátilovi, Jiřímu Pulcovi, Janě Kledusové, Marii Korcové, Vendule Hromádkové i všem podporovatelům vydání knihy.

<https://www.archiv.muni.cz/historie-masarykovy-univerzity/historie-univerzity/historie-univerzity>
<http://www.aupresses.org/about-aaup/about-university-presses/the-value-of-university-presses>
<https://www.muni.cz/o-univerzite/historie-univerzity>
https://is.muni.cz/el/1421/jaro2012/FAV196/um/dejiny_ceske_literatury_1958-69_Pavel_Janousek.pdf
<https://www.sckn.cz/zpravy-o-ceskem-kniznim-trhu/>

Borůvka, Otakar a kol.: *Universitas Brunensis 1919–1969*. Brno, 1969.

Fasora, Lukáš: *Historický pohled na století života Masarykovy univerzity*.

Katalog k výstavě MUNI 100. Brno, 2019.

Halada, Jan: *Encyklopedie českých nakladatelství 1949–2006*. Praha, 2007.

Hejl, František a kol.: *Ročenka Brněnské university 1964–1968*. Brno, 1969.

Jordán, František a kol.: *Dějiny univerzity v Brně*. Brno, 1969.

Lhotecká, Jitka: *Nakladatelská činnost v poválečném Československu, se zaměřením na období po roce 1948*. Diplomová práce magisterská, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Brno, 2009.

Zákon č. 94/1949 Sb. Zákon o vydávání a rozšiřování knih, hudebnin a jiných neperiodických publikací. Částka 31/1949. Platnost od 10. 04. 1949.

Účinnost od 10. 04. 1949.

Munipress

**Nakladatelství
Masarykovy
univerzity**

Svoboda slova v zrcadle univerzitních dějin

Věnováno 100. výročí založení Masarykovy univerzity
a všem umlčovaným autorům v jejích dějinách

Texty a koncepce knihy redakční tým Nakladatelství Munipress
Alena Mizerová, Lea Novotná, Radka Vyskočilová a Radek Gomola
Portrétní fotografie Vít Kovalčík
Reportážní fotografie a fotografie knih Radek Gomola
Grafická a typografická úprava Milan Katovský
Vydala Masarykova univerzita v roce 2019

ISBN 978-80-210-9415-4 (online; pdf)

